

ПЕРЕШЦЬ

№ 21 (775). РІК ВИДАННЯ 41

Ціна 10 коп.

КИЇВ. ЛИСТОПАД 1967

— Ми гуляли...

Мал. В. ГЛИВЕНКА

...а в нього голова болить.

„Я вам не скажу за всю Одессу...“

Останнім часом в Одесі значно піднялися вага та авторитет представниць такої нерентабельної і, погодьтеся, рідкісної нині професії, як хатня господарка. У кого хороша хатня господарка — у того, насамперед, за термінологією кулінарів, смачна, поживна і висококалорійна їжа для сім'ї. А їдять же всі. Щодня заправляються шофери, снідають, обідають і вечеряють водолази, вчителі, письменники, ковалі і навіть шеф-повари. Люди наукової думки, що витають у позакарних висотах новітніх гіпотез, і ті акуратно вводять в організм жири, білки і вуглеводи. Навіть космонавти під час орбітальних обльотів навколо Землі не забувають смакувати хлорелу і пасту. Бачили по телевізору! Таким чином, ми можемо вважати доведеним: люди їдять завжди і скрізь — на землі, в небесах і на морі.

Так от — хатня господарка з славного міста Одеси. Де ти ще в Одесі знайдеш рибну юшку, суп з галушками, вареники у маслі і сметані, тушковану капусту з салом, січеники, солоні рижинки і грузді або коржі з маком і оспівані з сиром пироги, як не в хатній господарки? Приміром, у такому солідному харчовому закладі, як ресторан «Красний», асортимент українських страв складається з двох назв — оселедець по-київськи і печеня домашня. Чому той бідний атлантичний оселедець охрещений «по-київськи», теж неясно, бо точнісінько так само нарізають оселедці усі хатні господарки від Ратного до Будьонівки і від Марківки до Татарбунарів. Ресторанна печеня — шмат вивареного м'яса з кількома посинілими картоплинами і половинкою роз'юшеного солоного огірка — також викличе захоплення хіба що у замордованого нагальними справами командирівочного.

Ось чому в Одесі люблять, шанують і цінують хатніх господарок. Боронь вас боже, чимось її образити. Тоді вона вас негайно покарає чисто по-одеськи: нагодує обідом з ідальні, узятим зі знижкою на 10 процентів. Як воно так трапилося, що обід, принесений з ідальні або ресторану, став в Одесі мірою покарання, і становитиме предмет нашого дослідження? Але попереджаю: «я вам не скажу за всю Одессу», бо «вся Одесса очень велика».

Ви тільки уявіть своє розчарування, якщо ваша половина піде по обід в ідальню № 30 місцевої кондфабрики. Вибір страв у цій ідальні такий великий, що перелічити їх вистачить пальців однієї руки. А недавно у цій ідальні поставили справжній рекорд — весь асортимент складався з трьох назв — супу (за непевними чутками, звареного з індички), рагу та компоту.

А як по інших харчових закладах? По інших трохи краще. По інших можна знайти навіть шніцель натуральний або ромштекс. Важко знайти тільки той шніцель або ромштекс без натурального хліба. В ідальні № 63 1-го тресту ідальня хліба в шніцель виладають десятку частину. В ідальні № 6 «Укртурортторгу» хліб у біфштексах становить уже понад 11 процентів. В кафе «Фонтан» ще більше — 13,6 процента. Те ж можна сказати про кафе «Сонячне», ресторан «Грот», ідальню № 1 та інші «точки». Але рекорд поки що міцно тримає ресторан «Узмор'я». Внаслідок лабораторних досліджень, проведених торгінспекторами, встановлено і зафіксовано у відповідному акті: у «натуральні» шніцелі додано 15 процентів хліба, у біфштексі — 15,9. До того ж виявилось, що й бефстроганов у цьому ресторані неабиякий — замість одиниці калорійності має лише 0,76.

Та не подумайте, що ця кулінарна новинка поширилася на всі харчові заклади. Ні, в багатьох з них з хлібо-булочними виробами не експе-

риментують: там просто недоважують порції. Цим нехитрим прийомом славиться ресторан «Київ», ідальня № 16, ідальня «Куяльник», кафе «Україна», кафе «Центральне» і т. д., і т. п. Але й тут є свої рекордсмени. Це, насамперед, кухар шашличної від ресторану «Чорноморка» Ю. С. Солом'яний. Цього кулінара ввіймали на тому, що його шашлики важать від 55 грамів до 70 і не більше, хоч мають важити усі 100. А щоб не кидалася в очі різниця між вагою шашлика і кількістю гарніру до нього, він і до гарніру поставився по-новаторськи: замість 75 грамів важить 20.

Але Ю. С. Солом'яний тримає першість, так би мовити, в особистому заліку. Командна першість, безумовно, належить представникам ресторану «Київ». А ресторан «Київ» — це цілий харчовий комбінат — тут і ресторанный зал, і ідальня самообслуговування, кафе «Морозиво», кафе «Гарячі напої», пірижкова, пивна і магазин «Кулінарія». Так от у стравах цього харчового гіганта знайдено широке «відхилення від вмісту сухих речовин». До страв з «відхиленнями» потрапили і биточки, і люля-кебаб, і окрошка, і котлети, шніцелі і бефстроганов. В той же час у буфетниці магазину «Кулінарія» Чаміді Степаніди Семенівни знайшли «залишки» на 80 карбованців. Не з'ясовано тільки, звідки вони взялися. Цього ніхто не знає — від директора ресторану Юлія Йосиповича Геллера до буфетниці Чаміді.

Боюся, дорогий читачу, що ми вже набридли тобі силою назв харчових закладів і стосами цифр. Тому не будемо вже розповідати про комбінації з молоком і сметаною, з накао і тістечками, не напишемо, де саме можна придбати бутерброди з таким тоненьким шматком ковбаси, що крізь нього можна спостерігати як часткове, так і повне затемнення Сонця.

Додамо тільки, що в Одесі з шахраями нещадно воюють і нещадно карають їх. А щоб не бути голосливими, наведемо кілька каральних наказів. Приміром, кухар шашличної від ресторану «Україна» С. Маляров проштрафився на тому, що його купати важили 120 грамів, а не 185. От директор ресторану М. Дементов і вдарив по ньому таким наказом: «Кухар Маляров заслуговує зняття з роботи, однак, враховуючи його хорошу роботу у минулому, обмежитися зняттям з нього розряду, тобто перевести його в 4-й розряд строком на 1 місяць».

Буфетниця пивного бару ресторану «Узмор'я» Р. Лук'янчук теж з тих, що «заслужує». У наказі директора ресторану Т. Білоусова ми знаходимо вже знайомий мотив: «...заслужує зняття з роботи, але враховуючи...» і таке інше.

На закінчення нашого дослідження ми звернулися до заступника начальника обласного управління торгівлі Т. І. Майора з кількома запитаннями. Ми запитали його, чому в закладах громадського харчування такий обмежений вибір страв? Чому немає на столах винограду, навунів, яблук, груш і слив, коли вони є скрізь? Чому в Одесі, приморському місті, немає рибних страв, окрім «оселедців по-київськи» і консервованих у соусі тихоокеанських кальмарів? Ми навіть розчулено згадали часи, коли «шаланды полные нефали в Одессу Костя привозил», і висловили сміливе припущення, що, певно, ушавлений Костя давно вийшов на пенсію. Але Трохим Іванович на всі запитання дав одну відповідь:

— А ви звернулися не за адресою...

За хвилину з'ясувалося, що нині управління торгівлі ніяких стосунків з громадським харчуванням не має. Ще місяць тому мало, і місяць тому Трохим Іванович охоче задовольнив би нашу допитливість. Але місяць тому утворено обласну контору громадського харчування, куди і слід звертатися.

Прийшли ми до контори і побачили, що й сюди звертатися поки що нема рації. В кабінеті керуючого Бориса Сергійовича Соломонова ще тільки тягнуть телефонні дроти і добають стіни. Навіть вивіски нова контора ще не має. Але Борис Сергійович і весь колектив сповнені енергії і бажання докласти всіх зусиль, щоб усунути після хазяйнування облуправління торгівлі всі недоліки і навести зразковий порядок. В словах керуючого бриніли невідомий оптимізм і віра в остаточну перемогу. Цим ми і втішилися...

...Перед від'їздом вечеряли в ресторані «Перлина». Там, нарешті, надібали на екзотичний харч — «закуску оригінальну». Офіціантка пояснила, що це сир з тертим часником. Але коли ми покуштували тієї закуски, то запитали, чи це, бува, не третій часник з сиром.

Офіціантка не лізла за словом до кишені (слово — то не здача).

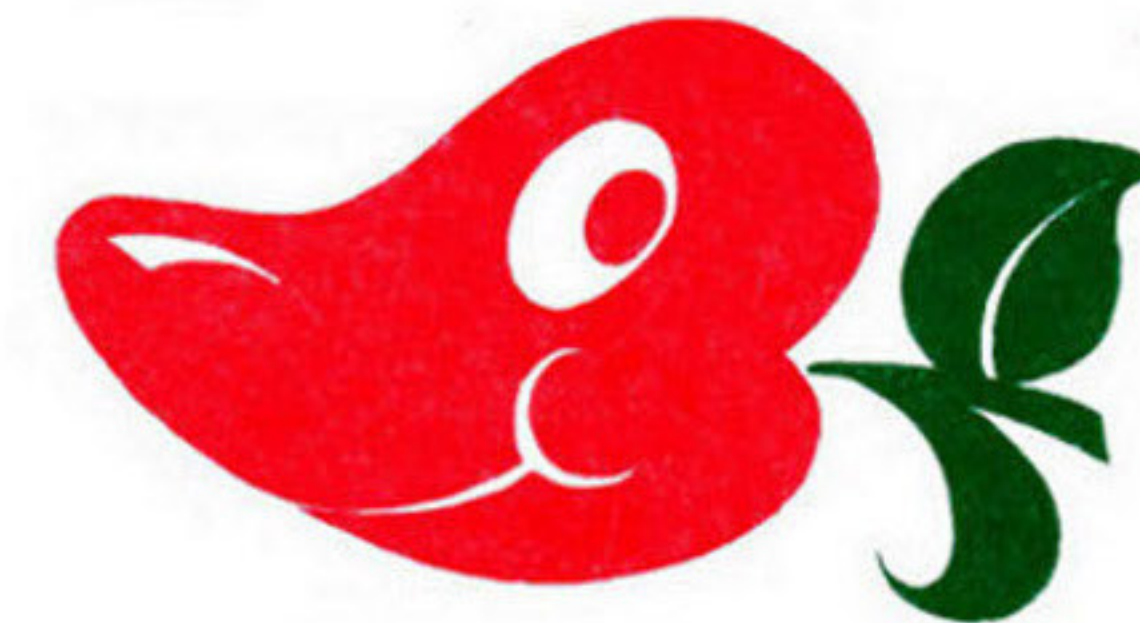
— Все може бути, — з чарівною посмішкою відповіла вона. — Але від переїми місць складових частин сума оплати не міняється.

Тепер вам зрозуміло, чому в Одесі піднялися вага та авторитет хатніх господарок?

Ю. ЯЧЕЙКІН,
спец. кор. «Перця».

м. Одеса.

perec.ua.

perec.ua.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— До чого педантичний цей Зубенко! Завжди чекає шостої години...

— Ну куди тебе приткнути? Спеціальності в тебе — ніякої, освіта — 4 класи. Пошлемо тебе культмасовиком.

Павло КЛЮЧИНА

БАЙКИ

«СВІТИЛО»

— Віднині всім удень і серед ночі
Світитимуть лише мої великі очі!
Я Сонце засліплю! —
загрожує Сова.

Ну що ви скажете окатій поторочі?
Дивись, яка! Ов-ва!..

А втім — ви чуєте? — над гаєм покотило:
«Хай десять тисяч літ живе нове світило!
І ще раз десять тисяч літ!»
То згряя Галичі кричить — дивує світ.

Нехай кричать. Сову той галас тішить...
А Сонце світить ще ясніше.

БАРАН ПЕРЕД ВОРІТЬМИ

Баран дивився на нові ворота:
— Для чого це? Чия робота?
Навіщо такі стіни городити?
Об них і лоба можу я розбити.
Оце додумалися! Ну й народ!..

І більше не поліз в чужий город.

КІНЬ І БАТІГ

— А я не проти Батога, —
Промовив Кінь. — Мені не дощуляє.
— Бо той Батіг, — озвалася Дуга, —
Все по голоблях, бачу я, шмагає.
Короткий він — тебе не дістає...

Та ще й погоничі такі в нас є.

Телеграфне агентство ЩЕРЦЯ

ЛОТЕРЕЙНЕ ЩАСТЯ

ЛУЦЬК. Останнім часом тут значно зміцнилися лави громадських розповсюджувачів квитків автомотолотереї: до них влилися всі працівники місцевого автомотоклубу. Вони збувають лотерейні квитки на автобусних зупинках, в магазинах, лазнях, на вечорах танців, у книгарнях тощо. Така висока активність викликана не спортивним, а суто матеріальним інтересом: працівникам автомотоклубу зарплату видають не грошми, а лотерейними квитками. Хочеш мати гроші — продай квитки. Ходять вперті чутки, що, коли цей фінансовий експеримент триватиме і далі, лави громадських розповсюджувачів автомотолотереї у місті Луцьку знову поменшають: працівники спортклубу повтікають світ за очі на клубному автомототранспорті. А щоб не бути притягнутими до кримінальної відповідальності за крадіжку спортінвентаря, вони в оплату за нього лишать лотерейні квитки.

СПРОСТУВАННЯ ТАП

ШЕПЕТІВКА Хмельницької області. (Телефоном від власкора). Тут поширилися чутки, ніби єдиний міст, що з'єднує центр Шепетівки з Косецьким селищем, нарешті завалився. Ці чутки не відповідають дійсності. Міст, всупереч елементарним законам фізики, ще стоїть. Чекає першої-ліпшої добре навантаженої машини. Серед місцевих шоферів набула популярності молитва, що починається словами «Боже, проне-си...»

НА КОРЧИКУ БЕЗ ЗМІН

КОРЕЦЬ Ровенської області. (Телеграфом). Директор Корецького цукрозаводу Віктор Миколайович Строганов уповноважує ТАП заявити, що і цього року ніякого полегшення риби, яка населяє річку Корчик, не передбачається. Найкращий вихід для риби — покинути район цукрозаводу. Як і в минулі роки, всі вапнякові води спустимуться прямо в річку і ніякими штрафами їх ніхто спинити не зможе.

СКІЛЬКИ ДНІВ У ТИЖНІ?

ХАРКІВСЬКА область. (ТАП). Як ви гадаєте, шановні читачі, скільки днів у тижні? Сім? І ми так гадали. Та наш кореспондент щойно повідомив з м. Балаклії, що є місця в нашій республіці, де тиждень триває... 150 днів. Це балаклійське телеательє № 5! Якщо, скажімо, ви віддасте сюди на ремонт стабілізатор (як це зробив гром. Столбов П. І.) і вам скажуть: «Термін виконання — тиждень», не поспішайте. «Через тиждень» — значить, через п'ять місяців. І не менше!

ПАМ'ЯТКА СТАРОВИНИ

Шукаючи порятунку від холоду і дощу, свині колгоспу ім. Чкалова (Тростянецький район Сумської області) натрапили на дивну споруду: нею ще ніхто не користувався, а вона вже цілком була готова до капітального ремонту.

Як з'ясувалося, це — новий свинарник, на будівництво якого колгосп витратив 29.000 карбованців. Його ще в 1963 році почав споруджувати Тростянецький міжколгоспбуд, керований т. Захарченком, але до пуття не довів і покинув. Тваринники заповняють, що такого свинства колгоспні свині на своєму віку ще не бачили.

Я ПРОСПАВ п'ять років. Для звичайного сну не так уже й мало, для летаргічного — не так і багато. Як і п'ять років тому, зробив зарядку за методом йогів, прийняв холодний душ, одягнувся і вийшов на вулицю.

Першим, кого я зустрів, був наш двірник.
— Добрий день, дядьку Панасе! — радісно привітав я його.

— А, це ви, — теж зрадів він. Та раптом очі його зробилися холодними і чужими. Він щось незрозуміле пробурмотів і зник.

Ідучи вулицею, я намагався збагнути причину дивної поведінки двірника. Коли назустріч — сусідка. Зміряла поглядом і... відвернулася. Тепер я став помічати, що й перехожі якось особливо зиркають на мене. Слідом за мною сунула юрма хлоп'ят з свистом і гиканням.

Уважно оглянув себе. Костюм як костюм. Мабуть, не такий модний, яким він вважався п'ять років тому, проте цілком пристойний. Туфлі — теж. Тоді в чім же річ? Чому на мене дивляться, як на людину, що вийшла з дому, забувши одягнути, вибачте, штани?

Мої філософські роздуми перебили дружинники. Вони перегородили мені дорогу і руба запитали:

— Куди ви і звідки?

— Я нізвідки, — почав виправдовуватися, — я прокинувся від...

— Що нізвідки — самі бачимо, — перебили вони, — тому і зупинили вас. Хочемо дізнатися, як у здорову сім'ю нашого міста проліз такий нероба, як ви?

— Та який я нероба, в мене є постійне місце роботи. Я просто спав...

Гомеричний регіт не дав мені закінчити фразу.

— Ви пра-цю-є-те? — витер нарешті сльози дружинник. — А з чого це видно? Де ваш значок?

Тільки тепер я помітив, що на грудях усіх без винятку людей, які оточили мене, виблискують значки. Наприклад, на грудях дружинника, що голосніше за всіх реготав, висів значок з викарбованим молотком та консервною кришкою. Зрозуміло без слів: слюсарем у ремонтній майстерні працює, реставрує кришки для консервування. У його товариша на знач-

ку був вибитий унітаз і гайковий ключ. Поясень не треба — працює сантехніком...

Поруч стояли хатня господарка (на значку — каstrуля і друшляк), робітниця панчішного цеху трикотажної фабрики (панчоха і ткаць-

кий верстат), далі — офіціантка їдальні (тарілка плюс виделка) і офіціант ресторану (тарілка плюс виделка плюс ніж). Я нишпорив очима, проте не бачив жодного перехожого без значка.

Тоді я все збагнув. Мов криголам, прорізавши натовп, я кинувся до київського експериментального заводу метало-галантереї.

— Мені значок, — попросив я симпатичну дівчину з бюро замовлень.

— Ескіз свій? — поцікавилась вона.

— Та ні, не малюю, — вибачився я.

— Ваша професія?

— Розумієте, щойно від летаргічного сну прокинувся...

— Так, летаргічний сон... Зрозуміло... — замислилася вона, — значить, на передньому плані — ліжко, а на ньому людина із заплющеними очима?..

Скажете — фантастика? Продукт збудженої уяви автора? Помиляєтесь, шановний читачу. Ходіте разом на київський експериментальний завод метало-галантереї. І давайте попросимо директора т. Гордаша показати нам список підприємств і установ, які охопила ця пристрась — значкоманія.

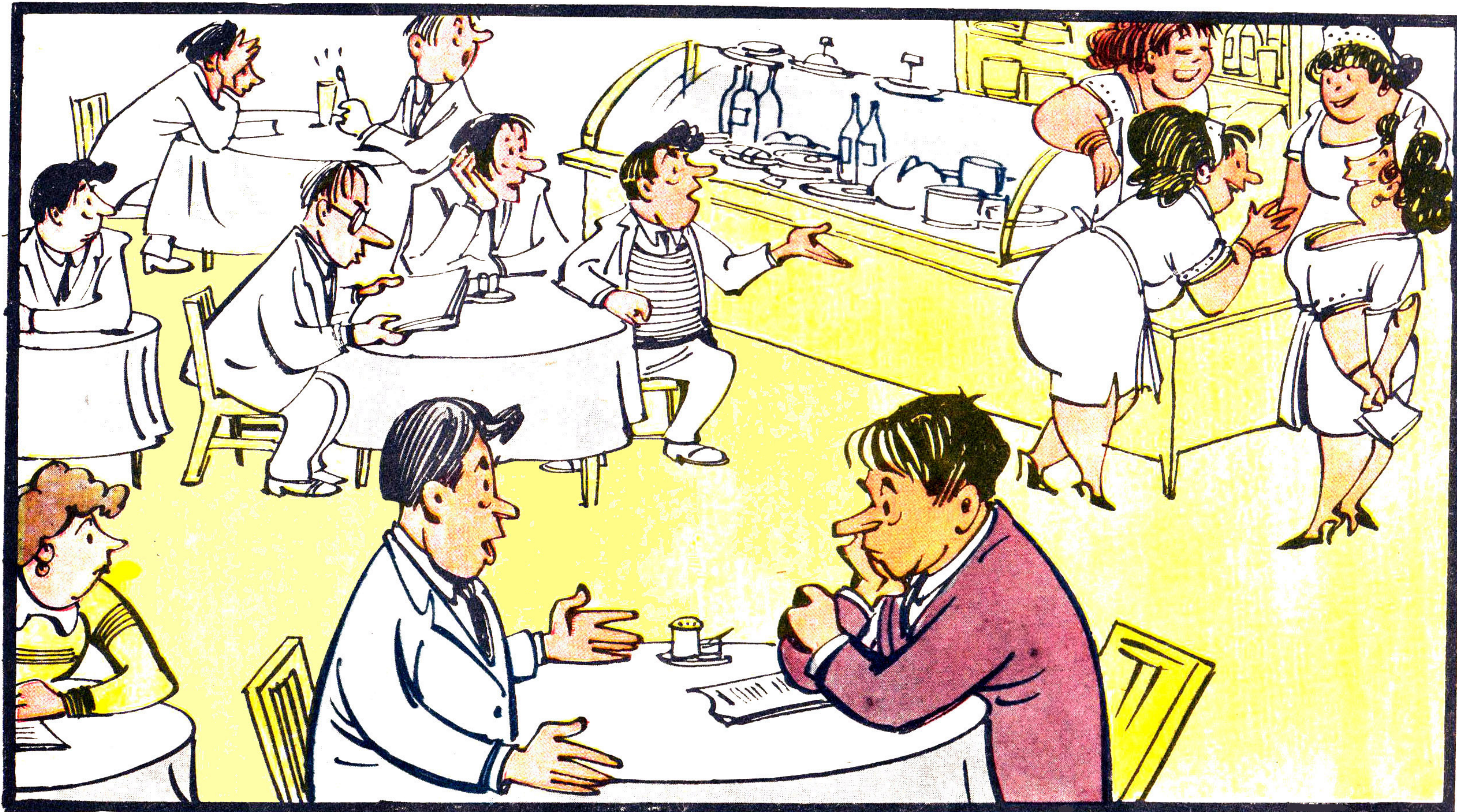
Читайте! Старинська птахофабрика замовила 2 тисячі значків. Яготинська птахофабрика — 2,5 тисячі значків. Виробниче управління вантажного автотранспорту міста Києва замовило тисячу значків. А Міністерство автотранспорту та шосейних шляхів (не відставати ж від свого управління) — 1,5 тисячі значків. Українська контора по оптовій торгівлі господарчими товарами (щоб з іншими конторами не переплутали!) замовила 3 тисячі значків. Наукове товариство акушерів-гінекологів (мовляв, чим ми гірші!) — тисячу!... Досить? Чи, може, потрібні ще приклади? Їх скільки завгодно. Причому, щодня свіжі...

А ви кажете фантастика. Єдине, що справді фантастичне в цій історії, це суми державних грошей, які витрачаються на невинне захоплення: за останній рік заводу замовлено різними установами значків на 100 тисяч (!) карбованців.

Ю. ПРОКОПЕНКО.

м. Київ.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Скажіть, про всяк випадок, скільки може людина прожити без їжі?

ЗАМРИ І НЕ ДИХАЙ!

ГУМОРЕСКА

Якось прибіг зі школи мій онук Андрійко, що навчається в четвертому класі. Червоний, збуджений і ще з порога почав:

— Дідусю! Дідусю Іване, а знаєте що?..

— А що, може, півчетвірки сховає? — питаю.

— Та ні! — каже, — у нас у школі до п'ятдесятиріччя Жовтня готується виставка найстаріших дідусів і бабунь нашого села. І треба, щоб учні принесли їх!..

— Стривай, стривай, — кажу, — у нас стільки тих дідів і бабів, що коли всіх позносите, ніде буде й виставляти...
Онук засміявся та й каже:

— Та не живих зносити, а тільки їхні портрети! І коротенько написати: рік народження, де працювали, воювали, які мають нагороди...
— А де ж ви тих портретів наберете?

— Учителька Віра Павлівна сказала, щоб намалювали!
Він швидко роздягся і почав робити уроки.

А увечері й почалось... Посадив мене Андрійко на кріслі біля телевізора. Дав у руки kota Македона й книжку. Розіслав на столі великий аркуш паперу і почав малювати. Креслить олівцем, тре гумкою і задоволено примовляє:

— Намалюю так, щоб мій дідусь був найкращим!

За вікнами шамотить дощ. На колінах у мене фурчить, як трієр, кіт Македон. А я сиджу й дивлюся в одну точку, як наказав онук.

Уже дочка й зять прийшли з наради. Повечеряли. Почитали газети й журнали і пішли спочивати у другу кімнату. Уже й кіт стомився фурчати, тільки лапами дригає сонний... А я все сиджу, воюючи з важким сном...

...Прокинувся в кріслі далеко за північ. Дивлюся: світло горить, Андрійко спить. А на стіні приліплено мого портрета. Начепив окуляри, приглядаюсь. Кіт, в основному, вийшов правильно... А я... схожий на п'яного хулігана... Одне око здорове, як у вола, друге, запухло... Ніс червоний, ще й вуса, як у нашого Македона...

Не сподобався й онукові цей портрет. Вечорів з п'ять перемальовував, потім заплакав і покинув. Жаль мені стало малого й почав утшати.

— Не плач, Андрійку, не ти ж винуватий, а моя пика. Вона вже така стара й бучава, що олівцем і фарбами нічого не зробиш. До неї треба «Замри й не дихай!».

— А що воно таке? — питає.

— Фотоапарат. То — надійна штука. Навів, скомандував: «Замри й не дихай!» Клацнув — і готовий портрет.

— Ой, дідусю, коли б мені фотоапарат, я б з вас п'ятдесят портретів зробив! — і очі його засяяли зірочками.

А вранці зайшов я в сільмаг і купив онукові фотоапарат геть зі всіма причацдалами. Зрадів мій онук і почав ходити в шкільний фотографурток. І що ви думаєте? Незабаром Андрійко почав уже фотографувати. Сфотографував kota, собаку, кабана, півня. Радості й рваного паперу — повна хата! Наловчився на тваринах і взявся до мене. Двічі зіпсував, а на третій раз такий портрет вийшов, що я ніколи не чекав від малого. Я, правда, зайвого хвалити побоявся, тільки сказав: «Нічогенька робота... А була б ще кращою, якби ти, як мав мене знімати, сказав: «Замри й не дихай!».

— А навіщо це, дідусю?

— Еге, — кажу, — так говорив знаменитий майстер, коли мене ще малим фотографував.

— А є у вас те фото? — так і прилип онук.

— Є.

— Покажіть! Я Perezніму, збільшу і підпишу: «Це мій дідусь ще маленьким».

Дістав я зі скрині ще батьків гаман, пошитий з дореволюційної старої халяви. Серед старих квитанцій і документів знайшов уже поживкле фото. Показав Андрійкові. Він довго уважно розглядав і питає:

— Дідусю, а що воно за люди?

— Дивись, — кажу.

— Наче схожі на тих, що живуть на інших планетах, як ото в журналі ми бачили... Оце ліворуч схоже на перелякану жінку, бо в хустині... Але чому вона з бородою і рогом на голові?.. А біля неї, наче чоловік, бо в чоботях... Тільки чомусь страшенно роззявив рота, ніби кричить: «Ря-гуй-те!» А за плечима в них примостився кіт: очі круглі, як у нашого Македона. І лапи е... Тільки, чомусь кіт без вусів і вух... Дідусю, та хто ж це, розкажіть?

— Оце, — кажу, — сидять моя баба Уляна і дід Максим. А за плечима в них не кіт, а твій дід Іван...

— Хіба це ви? — аж почервонів онук. — Хто ж це й коли вас так зіпсував?

— Один знаменитий «фотографчик», ще до революції. І зовсім

випадково. Бо колись у селах рідко хто витрачав гроші на таку розкіш, як фотографування.

А було це так. Якось улітку їхали дід і баба в Доманівку на базар. І я малий упросився.

Приїхали. Продав дід мішок зерна, а баба кошик яєць. Купили мені медяника і череп'яну курочку, що свистить.

Сиджу з бабусею на возі. Ім медяника і висвистую. Так весело! Аж підходить дід, такий засмучений, і каже:

— Оце, Уляно, ходив по базарі і такого наслухався, що не приведи, господи... Прямо голова колесом іде...

— А що там? — злякано запитала баба і перехрестилась.

— Кажуть люди, що скоро гарманець з яропланів скидатиме бомби на наші села...

А тоді саме в розпалі була війна з Німеччиною.

— З яропланів... бомби? — злякано перепитала баба. — Так мерщій запрягай коней і тікаймо додому!

— Додому встигнемо. У мене інша думка: зайти до фотографчика... Може, й справді шарахне яроплан, хоч пам'ятка залишиться дітям і онукам. Так і наші сусіди Ратушенки зробили...

Бабуся довго дивилась у чисте небо. Потім взяла мене за руку й пішла. Серед гамірливого базару стояла халабуда, схожа на саж для свиней. На зеленій вивісці дід прочитав уголос:

«Фотографчик, будь здоров,

Заснімаєть всех полов!»

Прочитав і каже:

— Оце, мабуть, воно і є...

На тій халабуді висіли дві картини, намальовані на рваному полотні. На одній — вершник на вороному коні. З шаблею, списом, гвинтівкою за плечима. Лівою рукою тримає поводи, а правою стріляє з револьвера. Видно сірий дим і навіть чорні кулі... Тільки обличчя немає у вершника. Під картузом з кучерями сама дірка...

Не встиг я запитати в діда, що воно за картини, як за халабуди викотився круглий чоловігяга, з червоним неголеним обличчям, в засмальцьованій жилетці і в синій хустці, намотаній на голові. Він виніс якусь скриньку на триногах, запнуту чорним. Поставив. Витер товсті червоні губи і:

— Здрасті, дорогі папашо й мамашо! Привіт! Я фотографчик, будь здоров, заснімаю всех полов: чоловіків, дідів, парубків, тіток, бабів і просто женщин! Як накажете вас ізделать? Папашу можна на вороному... Буде герой, як донський козак Кузьма Крючков! — і кинувся за полотно. Просунув свою пику в дірку під картузом з кучерями. — Польбуйтеся! Шик, блеск, крик моди! Всі пани офіцери так заснімаються, потому — війна! А можна й кавказьким Хазбулатом! — і встромив голову в дірку під волохатою шапкою.

— Ні, — несміливо озвався дід. — Ви нас так зробіть, щоб усі купую...

— Можна й купую! Один момент... — і він швидко підсунув дідові рогазюного стільця, а бабі — ящика з-під мила. Посадив. Мене поставив ззаду, а мої руки поклав їм на плечі. — Шик! — захоплено промовив. Потім підійшов до ящика на триногах. Навів на нас коротеньке чорне дуло, схоже на гарматне. Покрутив ним і каже: — Один момент! Зараз заряджу!.. — і заліз у якийсь чорний рукав.

Баба Уляна аж затряслася з переляку і шепче до діда:

— Ой, господи, а воно не стрельне?..

Дід не встиг відповісти, бо в цю мить з рукава вискочив фотографчик і гукнув:

— А тепер, замри й не дихай!

Ми завмерли й не дихаємо. А він знову заліз у той чорний рукав і нема та й нема... Дивлюся: баба почала хилитися і обома руками вхопилась за голову. Дід так крутив головою, ніби на нього напали бджоли. Та й мені було важко без дихання, почуваю, що вже очі ось-ось вилізуть, але терплю, не дихаю. Аж вискакує з рукава фотографчик. Зняв з того дула чорну кришечку і знову надів.

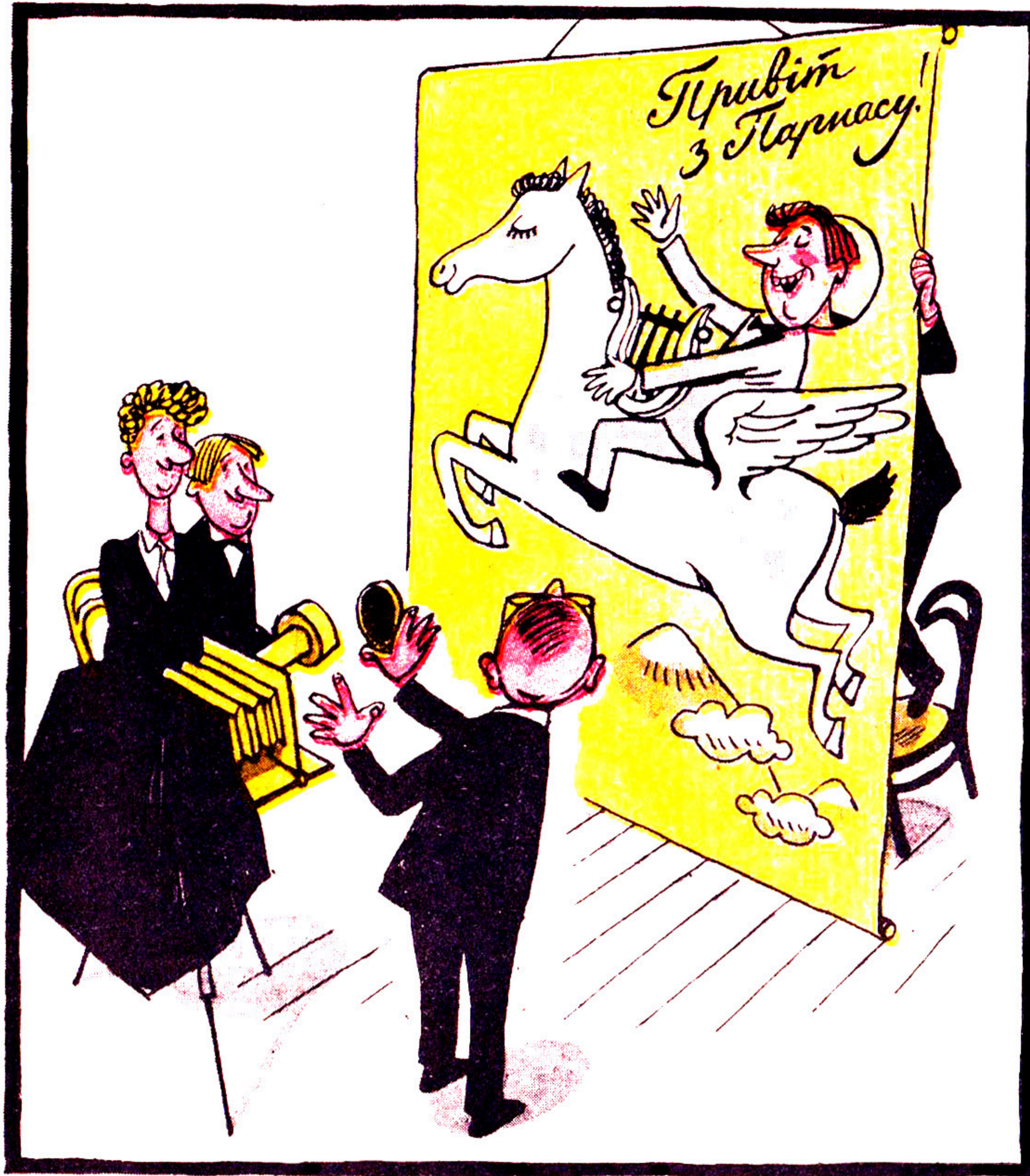
— Готово! — промовив, показуючи рідкі жовті зуби. — Шик з малиною!.. Тільки карточки — за годину, а гроші — зараз, щоб не втекли... Бо різні бувають клієнти...

Дід розрахувався, й ми пішли.

А за годину дід приніс пакуночок, загорнутий у сірий папір і шпагатом зав'язаний. Розмотав. Як глянули... Я — засміявся. Баба перехрестилась і лише промовила: «Пропала сотня яєць... Ще й «клієнтами» обізвав!» А дід: «От тобі «замри й не дихай!» Бодай тобі дихати не дало!» — сплюнув і почав запрягати коней.

Після того дід і баба десятою дорогою обминали халабуду фотографчика. А коли ненароком натрапляли на неї, баба мовчки спльовувала, а дід буркотів: «Замри й не дихай! Бодай тобі дихати не дало!»

Євген КРАВЧЕНКО.

ФОТОАТЕЛЬЄ «ВСЕ ДЛЯ ПИСЬМЕННИКІВ»

БЕРЕЖІТЬ ПАЛЬЦІ!

Я, звичайно, дуже і дуже вибачаюсь. Мені дуже і дуже не хотілося б псувати відносин з товаришем Шамровським. Тим більше, що я цю людину зовсім не знаю, ніколи її навіть не бачив. Вона мене — теж.

Так от, мене дуже і дуже турбує таке: що було б, якби я при знайомстві з т. Шамровським ненароком вивихнув йому палець? Що я мав би робити за таких обставин?

Совість підказує, що в такій неприємній ситуації я мусив би слізко просити у потерпілого пробачення і зробіти все, від мене залежне, щоб людина, котрій я заподіяв таку травму, якомога швидше повернулася до нормального трудового життя.

Так, повторюю, підказує совість.

А інший, більш розсудливий голос тим часом підказує зовсім інше. Цей голос я чую в шестісті паперу, що лежить переді мною на столі.

«Облиш, — каже він, — телячі ніжності! Чого раптом ти повинен вибачатися та ще й турбуватися? Покажи цьому типові дорозу до поліклініки, там йому вивихнутий палець виправлять».

Таке мені нашптує папір.

Це, між іншим, не звичайний білий аркуш паперу. Це — лист. Офіційна відповідь заступника директора Дніпропетровського заводу радіорелейних приладів на лист громадянина М., що надійшов до редакції.

У тому листі йшлося про холодильник «Дніпро», випущений згаданим заводом радіорелейних приладів. Власне, йшлося не про весь холодильник, а тільки про одну його деталь — реле РТП-1 під напругу 127 вольт. Недовго попрацювавши, це реле вибуло з ладу, а ново-го ні в одній ремонтній майстерні дістати неможливо.

— Пишіть на завод, — порадили ремонтники. — Один він може вам допомогти.

Завод, і справді, допоміг. Прислав. Тільки ж не реле, а — листа. І в тому листі чемненько пояснив людині, що рятування потопуючих — справа рук самих потопуючих. Хочеш, щоб твій холодильник працював, сам розшукуй потрібне тобі реле. У крайньому разі звернись недалеко, в Орловську область — там теж реле випускають. А нам, чоловіче добрий, голову не мороч.

Підписав листа заступник директора Дніпропетровського заводу радіорелейних приладів т. Шамровський.

Той самий товариш Шамровський, з яким мені дуже і дуже не хотілося б псувати відносин.

Тишу, однак, себе надію, що наші відносини ніколи і ні за яких обставин зіпсовані не будуть. В разі, коли я ненароком і вивихну т. Шамровському палець, він на мене ображиться не стане: адже я йому дав адресу поліклініки, де палець виправляють...

А проте, справедливість вимагає уточнення позиції заступника директора заводу радіорелейних приладів. Треба віддати належне цій людині: одержавши не дуже приемного листа, він все ж таки його прочитав.

Інші на такі подвиги неспроможні. Недавно до редакції надійшла скарга на погану якість магнітоадапту «Харків-63».

Кому, як не директору Харківського радіозаводу читати і реагувати на подібні скарги? Та цьому директору негативні відгуки на продукцію заводу явно не по нутру. Нутро у нього, очевидно, дуже хворобливо реагує на такі зауваження, як «нешасні бракороботи», «де у них очі» тощо. Отож, зважаючи на таку обставину, керівники цього підприємства критичних листів не читають, а повертають назад тим, хто їх шле, з припискою: «Радіозаводу не стосується».

А кого, хотілося б знати, це стосується? І до кого треба звертатися у подібних випадках?

Можливо до лампочки? Так їх, отих радіоламп, у магнітоадапту — кільканадцять. Котра ж з них виконує обов'язки директора?

Б. ГРИГОРЧУК.

ГУМОРЕСКА

Ви питаєте про Василя Хребтюгу? Хотите знати, що він за людина? Будь ласка. Без запинки скажу: хороший хлопець! Дай Бог, щоб усі такі були, як Вася!

Дехто, правда, дорікає: п'є, мовляв. Тут доля істини є. Ну, п'є. А хто б на Васиному місці встояв, хто б не запив? Та це треба гранітну брилу, а не людину з таким добрим серцем, як у Васі, щоб не запити. З третьою дружиною розійшовся!

Хороший хлопець, душа, а на дружин якось йому не повезло. Інший все життя стогне, волосся на собі рве, що зійшовся з чортом і ніяк відчепитись не може. А від Васі, від цього добряка, третя без оглядки чкурнула. Є правда на світі?

Сам Вася розповідає, як з першою було. Десь він там загуляв трохи, прийшов додому у веселому настрої, а жінка, самі знаєте, якої заведе: «Лазись, сім'ю забудь». І пішло. І пішло. Не спитала: чи їв, чи пив, а одразу лайкою до землі прибила. Ну, а Вася не з говірливих, навіть одгризнутись не вміє. А в душі ж кипить. Ото ж він, бідолаха, слухав, слухав, а тоді — трісь жіночку по морді...

Хороший хлопець. Було, не зачепи його в критичний момент, і все б добре. Ні, розпекла, пробудила в людині диявола, не стримався. А жінці тільки зачіпку ту дай — всю планету на ноги поставить, себе не визнає винною. Обславила Хребтюгу, обплювала з голови до ніг та й покинула напризволяще.

Не зап'єш?! З півкроку пив бідний Вася, місяць собі не знаходив, доки вдруге не одружився. Та вскочив ще більше. Ця почала дорікати, що не заробляє. А де ж він міг заробити, коли Васю з роботи потурили. Бездушні, безсердечні! Та ж поцікавиться, що з людиною, що її штовхнуло на такий шлях. Де там! Запив Хребтюга — вигнати з тріском. Такого хорошого хлопця, і з колективу геть! Обидно.

От дізналась про це жінка нова і п'ятами наківала. За нею й жало мало. Шкода тільки, що такий хороший хлопець на зміюку потрапив. Значить, ти не Вася був потрібен — гроші. У-у-у, скільки це так!

З третьою прожив Вася кілька років. Ця свою хитрість мала, все дитинки очікувала, щоб потім квартирою заволодіти. І що, не добила свого? Добила. Такого хорошого хлопця, а довела до буйства. Побив посуд, меблю. Ну, тут сусіди навалились. Мало того, що боки Васі намяли, то ще й міліцію викликали. Повернувся Хребтюга додому аж на шістнадцятий

день, стриженим. Яке вже тут життя. Пішов Вася світ за очі.

Тепер нехай хто скаже, що він би не запив, бувши на місці бідного Хребтюги.

От вам і людська доля. Хороший хлопець, а такий невезучий. А хто в наш час це хоче розуміти? Тепер не в моді, щоб у душу заглянути, ніжно якось повестися з людиною, коли в неї щось не клеїться. Ні, з плеча рубаять.

Знову ж про Васю мова. Хороший хлопець, а в таке скрутне становище потрапив. Жити треба, а грошей нема. Ну, позичив в одного, позичив у другого, третього. Так почекайте ж, доки людина розживеться. У Васі від усіх отих переживань, видно, пам'ять притулилась: не завжди згадає, у кого й скільки брав. А ті ж не мовчать.

Якось зустрів мене Бабенко і ні з сього ні з того: «Ну й свиня отой твій Хребтюга! Напозичав, а тепер і очі відвертає».

Мене це аж різнуло. Вася хороший хлопець, а на нього такий бруд. Сам ти свиня, чесонув я Бабенку. За нешасну тридцятку готовий хорошу людину в болоті втопити!

А оце Коропенко давав скаргитись, що і його Хребтюга нагрів на два червінці. Гідко слухати. Можна подумати, що Коропенко за ті гроші дачу собі збудує чи «Волгу» купить. Та ти радій, що людині допоміг у хвилину тяжку, а не гавкай, як ото собака на повний місяць!

Не вина, а біда Хребтюги, що в нього так життя склалося. Я так розумію, що саме це й на характер його вплинуло. Доки тверезий — хороший хлопець! З ним знайти радісно і загубити не шкода. А вип'є — на задирку лізе. Вей тоді — гади, всі — негідники. І того він не поважає, і того не терпить. Словом, вип'є Вася — море по коліна. Усіх криє на чім світ стоїть!

Але хіба те пам'ятати треба, до уваги брати? Лається—а ти змовч, на жарт все те переведи. Шо з п'яної людини візьмеш?! Він же в принципі хороший хлопець. Тільки що життя характер понівечило. Та в цьому, будемо самокритичним, не Хребтюга винен, а люди, серед яких він живе.

Особисто я Васю розумію, я всю його чесну і ширю душу наскрив бачу. Тому всім і всюди завжди кажу одне: Хребтюга хороший хлопець! Він, щоб ото ще не пив, тримався роботи, не ображав людей та ще, якби сімейне життя своє влаштував, то був би взагалі взірцем для багатьох і багатьох.

Хоч він і так хороший хлопець. Дай бог, щоб усі були такі, як Вася!

Іван СОЧИВЕЦЬ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Янками, як багатами, орудували голова сілградів т. Кравець і голова колгоспу т. Акименко (с. Симаки Хмельницького району Вінницької області). Колгоспник до голови з проханням чи запитанням, а у відповідь — лясє грубо вайка.

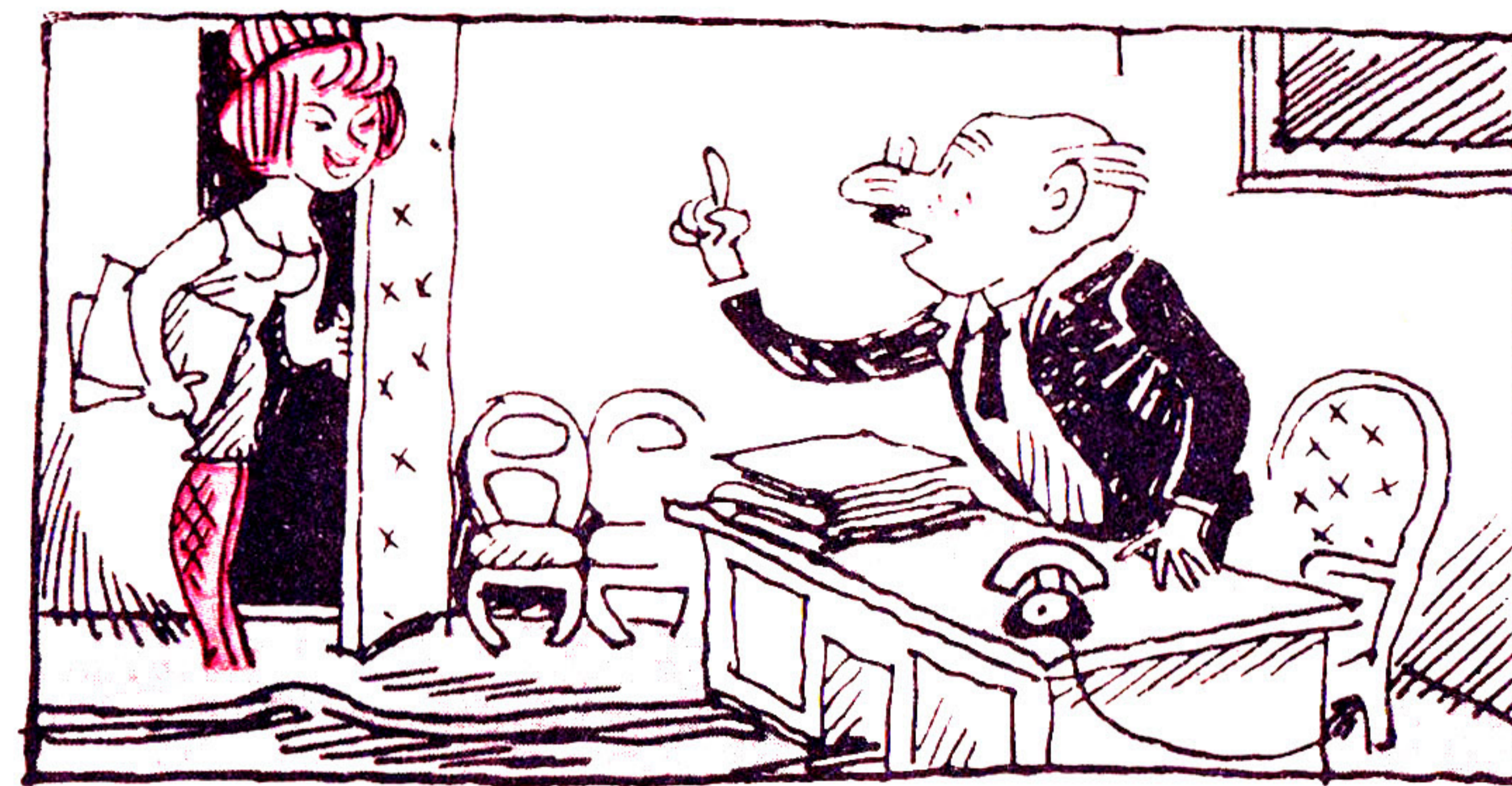
Колгоспники написали про це до Верія.

Як повідомив редакцію секретар Хмельницького райкому партії В. Дюг, дружина закінчила до порядку. На «бюк» наклали суворої партійні стягнення: А Кравець — В. А., крім того, знятий з посади голова сілграда.

РОЗПОВІДЬ ПРО І. І. БЮРОКРАТЕНКА

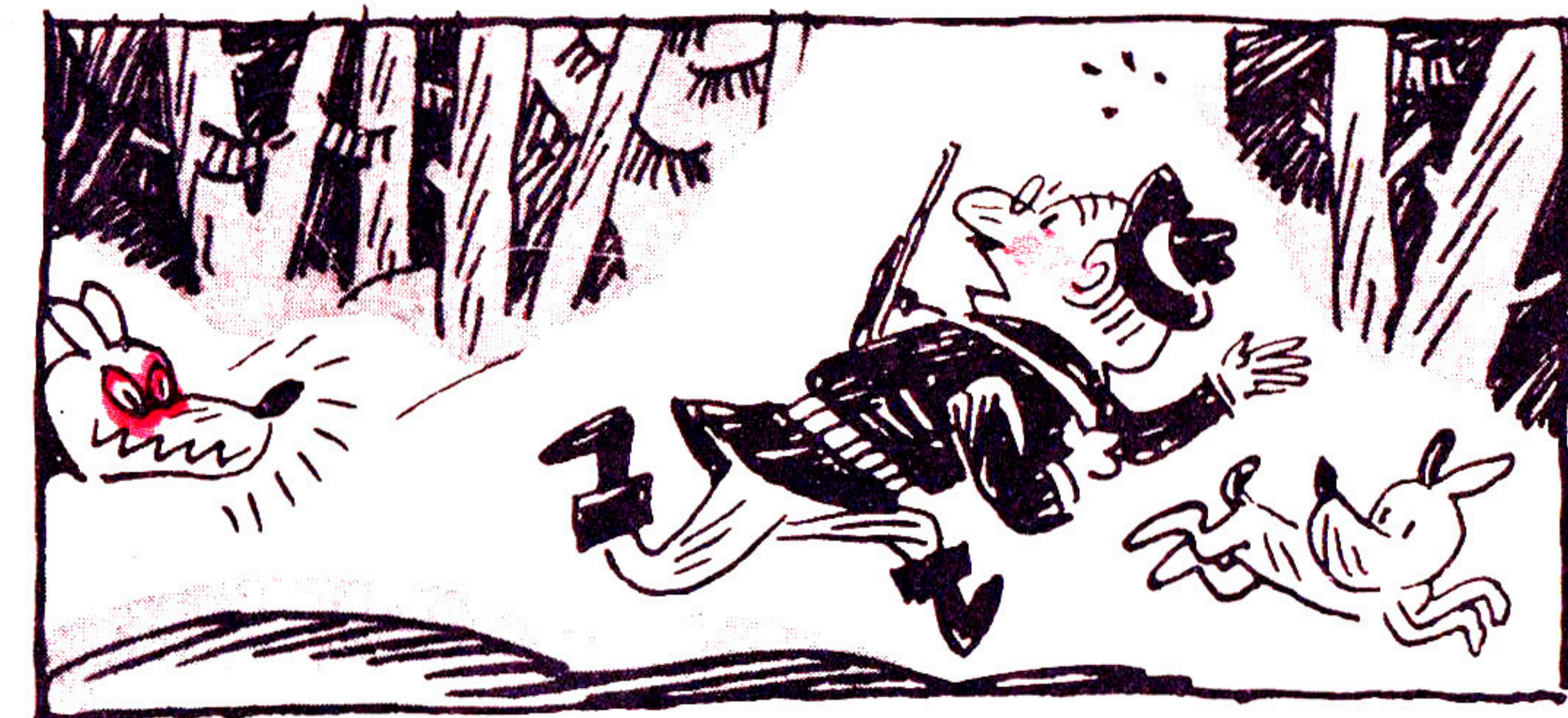
Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Галино, скажіть, що прийому сьогодні не буде: я зайнятий.

— Фу-у, таки здихався цих відвідувачів!

— Господи, вовк!

— А, Іване Івановичу! Нарешті, я до вас на прийом таки потрапив! Підпишіть довідку.

Народні ЧСМІШКИ

ПУШКІН

Малий Івасик гостював у свого дяді. Якось, перегортаючи журнал, Івасик прочитав по сілдах: «Пушкін».

— Дядю, а хто такий Пушкін? — запитав хлопчик.

— То так називають у нас сусідського Сашка. Він, нажуть, вірші сілдає. Вреднючий такий, гусана нашого маминцем забив, — розповів дядя.

— То це він у журналі намальований? — запитав Івасик.

Господар хати глянув на портрет і промовив: — Ні, то якийсь інший Пушкін...

Повідомив М. Н. КОТИК з с. Копачівки Володимирського району Хмельницької області

КОЛИ КРИНИЦІ СВЯТИТИ

Сидять учні духовної семінарії на уроці. Викладач навчає їх, як треба під час посухи криниці святити, щоб дощ був. Наводить приклади.

Скопився один: — Отець Миколай, а що робити, коли святити, святити криниці, а дощу нема?

Глигнув той на нього понад окулярами: — А що ви не зможете барометра купити? Який же дурень піде святити криниці, коли стрілка барометра на посуху стоїть?

Повідомив С. КОНДРАЦЬКИЙ з м. Умані Черкаської області.

ПАПУГА

Це було у В'єтнамі. В одному магазині продавася папуга. Його побачив американець і запитав: — Що ти хочеш?

Папуга сказав: — Янкі, забирайтесь геть!

Почувши таке, американець скопив і вбив папугу. Наступного дня в тому самому магазині він знову побачив папугу і захотів з ним поговорити, але той мовчав. Тоді американець сказав: — Янкі, забирайтесь геть!

Папуга відповів: — Господи, та збудеться воля твоя.

Як потім виявилось, продавець купив папугу в попа.

Повідомив А. ЗАБІЯКА з с. Качанівки Півдонецького району Тернопільської області.

НА ЗДОРОВ'Я!

Прокинувся рано чоловік і розказує го-рліни і не допив. Ти не дозволила.

— Слухай, чоловіче, таке ти говориш — ввісні пий силіньки хочеш! На здоров'я!

Повідомив В. ВИХОДЦЕВ з м. Одеси.

НАЛІСЯ

Два лідари в пошуках роботи ходили пішки цілий день. Підвечір посідали біля старого дуба. Голодні такі, що аж шлунок до хребтів поприсихали. Ось один говорить: — Ох, коли б нам зараз хоч шматочок хліба.

Раз би я ввусив, і раз ти, а потім знову я...

Тут другий, як розмахнеться та як вшпарить свого дружка: — Ти що?! — А ти чому вже вдруге ввусив хліба?

Повідомив А. І. ХАЛАХАН з селища Великий Березний Закарпатської області.

КАПОСНІ ДІТИ

Було це за панської Польщі. Одна неграмотна жінка прийшла до церкви. Під час служби витгла з кишені молитовник й молитесь. Сусідка побачила, що та тримає молитовник не тим боком та й шепоче: — Парасно, ви ж молитовника тримаєте догори ногами...

А та відповіла: — Та це ж капосні діти ще вдома перевіряли.

Повідомила С. ЖДАН з м. Львова.

СМАЖЕНА РИБА

Це було до революції. В затишній квартирі сиділо двоє: господар, власник рибної лави, і поважний гість.

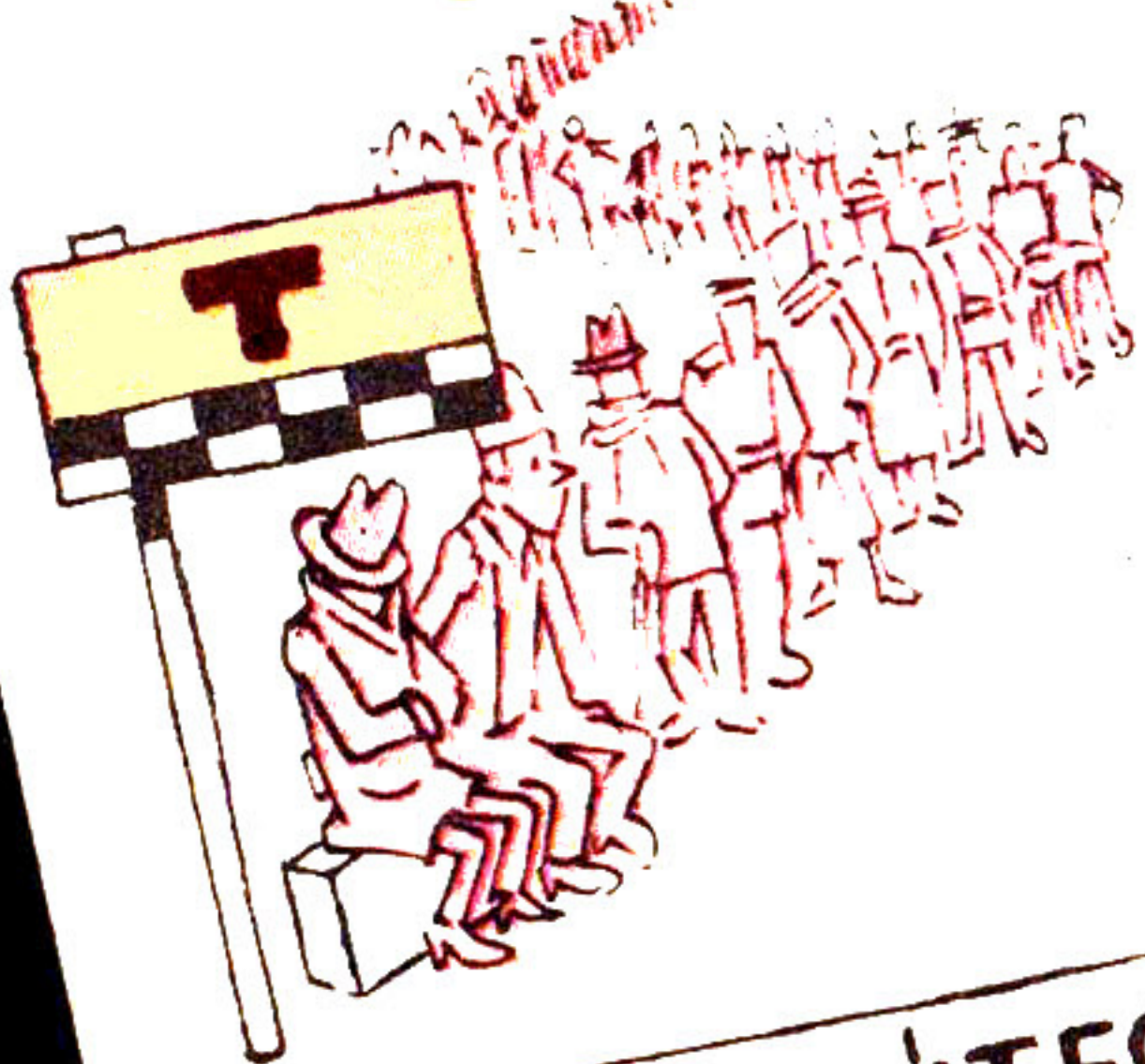
До столу подали чарни, смажену рибу. Гість поволі розповідав про своє горе: його зняли з посади поліцейстера.

Почувши це, господар гукнув до дружини, що поралась на кухні: — Забери зі столу смажену рибу, він уже не поліцейстер!

Повідомив М. Н. КОТИК з с. Копачівки Володимирського району Хмельницької області.

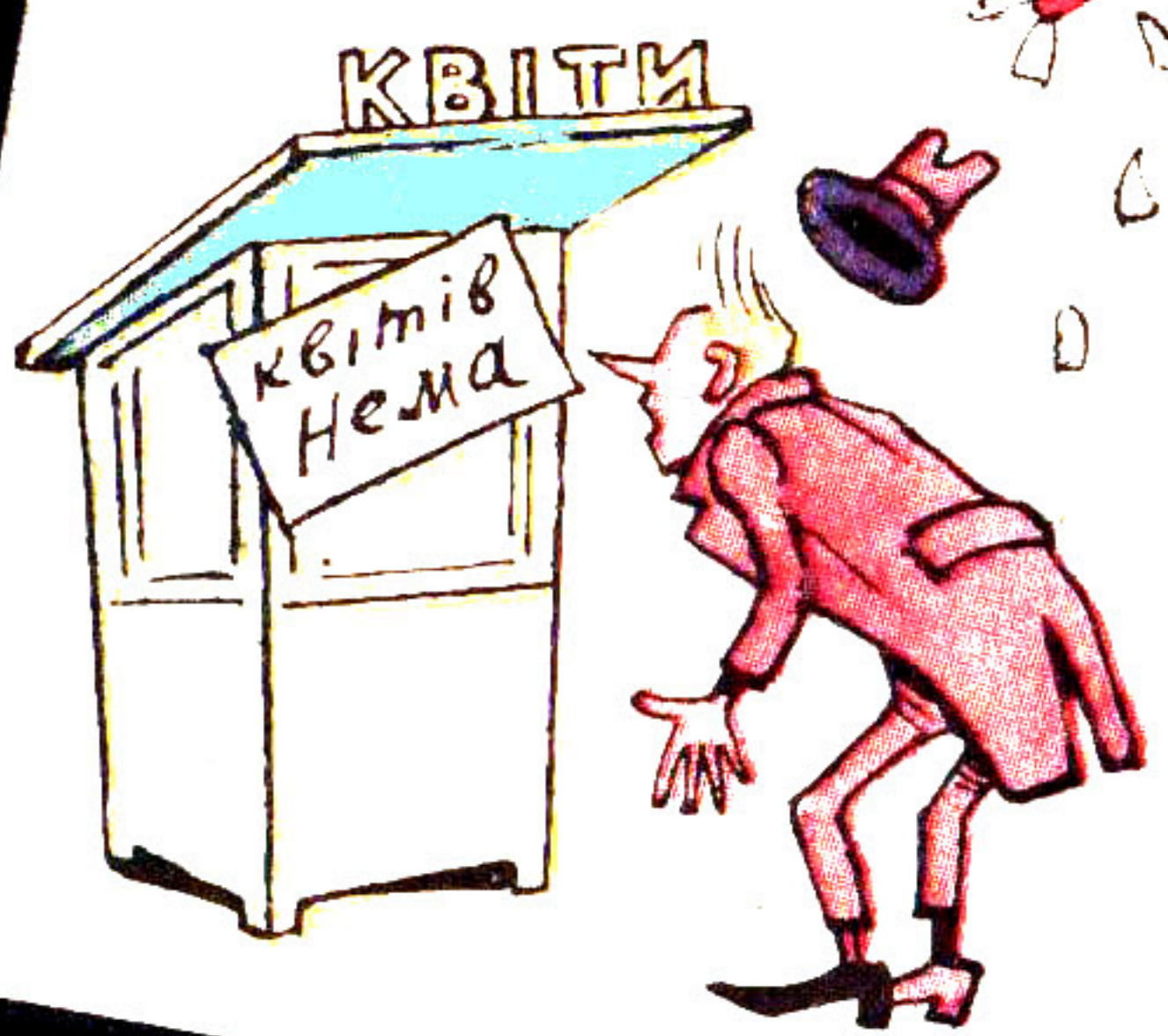
Реклама перця

**ЕКОНОМТЕ
ЧАС-**

**КОРИСТУЙТЕСЯ
ТАКІ!**

**Купуйте
КОХАНІ
КВІТИ!**

**КОРИСТУЙТЕСЯ
ХАРКІВСЬКИМИ**

АВТОРУЧКАМИ

Ой були в кума бджоли...

«Загибель бджіл від отрутохімікатів зумовлюється досить багатьма факторами».

З інструкції.

«...більше 70% усіх випадків отруєння бджіл... пояснюється несвоєчасним сповіщенням бджоловодів про наступні хімічні обробки».

Звідти ж.

Щоб зібрати один кілограм меду, бджола має облітати п'ять мільйонів квіток.

У задачі питається: «А скільки вильотів треба зробити, щоб знищити п'ять мільйонів бджіл?»

Відповідаю. Один. Один виліт «АН-2» з отрутохімікатами на борту.

Трапляється, правда, пасічники якимсь чудом умудряються заздалегідь розвідати про стратегічні плани хімічних операцій з широким застосуванням могутньої техніки. У таких випадках ефективність отрутохімікатів (щодо бджіл) різко знижується.

Але ж агрономи, спеціалісти з боротьби проти усякої шкідливої кузки часто-густо тримають свої плани в глибокому секреті і починають хімічну війну без оголошення. Тоді пасічникам, бджолам не з медом і не до меду. Аби вижити...

Отож, пасічник артілі імені Шевченка Микола В'юн, вийшовши вранці 10 червня з хати, одразу відчув: не тим пахне. Точніше — смердить. Над Пелагеївкою, над Хвощовим повисли хмари дусту. І «АН-2» над землями сусіднього колгоспу імені Ілліча ширяє. Осідлав мотоцикла — на пасіку. Так воно і є... Біля вуликів купи мертвих бджіл. Робочих, льотних, з весни виплеканих. Тільки до гречки допалися, до головного взятку... А скільки їх не долетіло до вуликів?

А спробуй підрахуй, скільки. Немало, певно, бо колгоспні пасічники, любителі-бджоловоди таку зчинили бучу, що начальник Шишаківського виробничого управління Д. Є. Шаганов того ж дня вислав літак з району. Треба віддати йому належне. Хоч і з запізненням, а таки втямив чоловік: ганяти «АН-2» у пошуках невеличких клаптиків зараженого брукусу гороху — безглуздя. Доки розвернеться та доки націлиться, піврайону дустом обсіпле... До речі, як себе почуває брукус, та сама шкідлива кузка, для якої й призначався дуст? А нівроку собі. У тих же іллічівців, ініціаторів віроломного обпилування, 750 центнерів зібраного гороху уражені шкідником.

— Треба було ще раз пройтися літачком. Труїти, труїти треба було! — явно не схвалює дій свого начальника ентомолог виробничого управління Й. В. Лазурович. — А бджоли — то юринда!

Агроном «РСТ» П. І. Пилипенко, котрий очолював бойовий хімічний загін, підтримує колегу:

— Колгосп імені Ілліча з сімома артілями межує... То що я — всіх мав попереджати? З'ясувати, де в кого ті пасіки? То не мій клопіт. Хай би Пугач...

Г. Я. Пугач — районний бджоловод. Та як же міг він за 3—5 днів попередити пасічників про опилування, коли його самого ультимативно попередили за день?

А як же почувуються сусіди шевченківців? — Я ж подзвонив їм, щоб не косили сіно і еспарцет на корм худобі, бо отруєні, — дивується агроном колгоспу імені Ілліча М. Ф. Мансуров. — А бджоли... Господи! Та це ж давнє діло. І наші пасіки постраждали, а я ж мовчу...

Ще б пак! Сам нашкодив, то мусить сидіти тишком-нишком.

А от пасічники — невгомний народ. Не мовчать. Б'ють на сполох. І не тільки в Полтавській області.

Повідомлення з Бершадського району на Вінниччині. У селі М'якохід отруєно більше 70% льотного складу колгоспної пасіки через легковажне поводження з отрутохімікатами в сусідньому колгоспі імені Леніна.

Шахтарський район Донецької області. Пенсіонер А. І. Савін слізно благає: розтлумачте спеціалістам з колгоспу «Донець», що з отрутохімікатами жарти погані. Там теж без попередження обробили горох дустом. Чи допекли брукусу, невідомо, а от бджоли постраждали.

Ідуть тривожні сигнали і з Тернопільщини. Торік і позаторік у Кременецькому районі загубили від отрутохімікатів бджіл важили на кілограми...

Щороку під осінь чимало подібних сумних депеш накопичується в Республіканській конторі бджільництва. Але поговоріть лишень з працівниками контори, скажімо, з старшим зоотехніком М. П. Мартеловим. Аніякого занепокоєння, уболівання не відчуєте. Так, мовляв, буває... Звісно, винні виробничі управління, працівники «Сільгосптехніки». Але й самі пасічники теж. Не всі знають, як ізловити бджіл на час проведення хімічних робіт, не добиваються відшкодування збитків... А інструкція є, хороша інструкція. І наказ Міністерства ось... А взагалі, мовляв, не стільки тих збитків, скільки шуму.

Отакої!

Слухаєш і власним вухам не віриш. Контора ж ніби на те й існує, аби хороші інструкції і накази доходили до низів. Аби додержувалися їх.

Слухаєш бджоловода республіканського масштабу, а в очах стоїть ентомолог з Шишаків. І чується його безапеляційне, мимохідь кинуте: «А бджоли — то юринда!»

І хочеться заволати: «Люди добрі! Шановні спеціалісти сільського господарства! Та хто-хто, а ви ж мусите знати, що від саду, від городніх культур, та й не тільки від них, без бджоли толку, як з козла молока, що мед — тільки десята частка користі, яку дає бджола, що ні отрутохімікати, ні новітня техніка бджолі — не завада, якщо...»

Але даруйте — «Перець» якось мало пристосований для читання популярних лекцій.

Та і йшлося, справді, про давні діла. «Веселі бджоли відгули», як писав поет.

Відгули і літаки сільськогосподарської авіації.

До наступної весни...

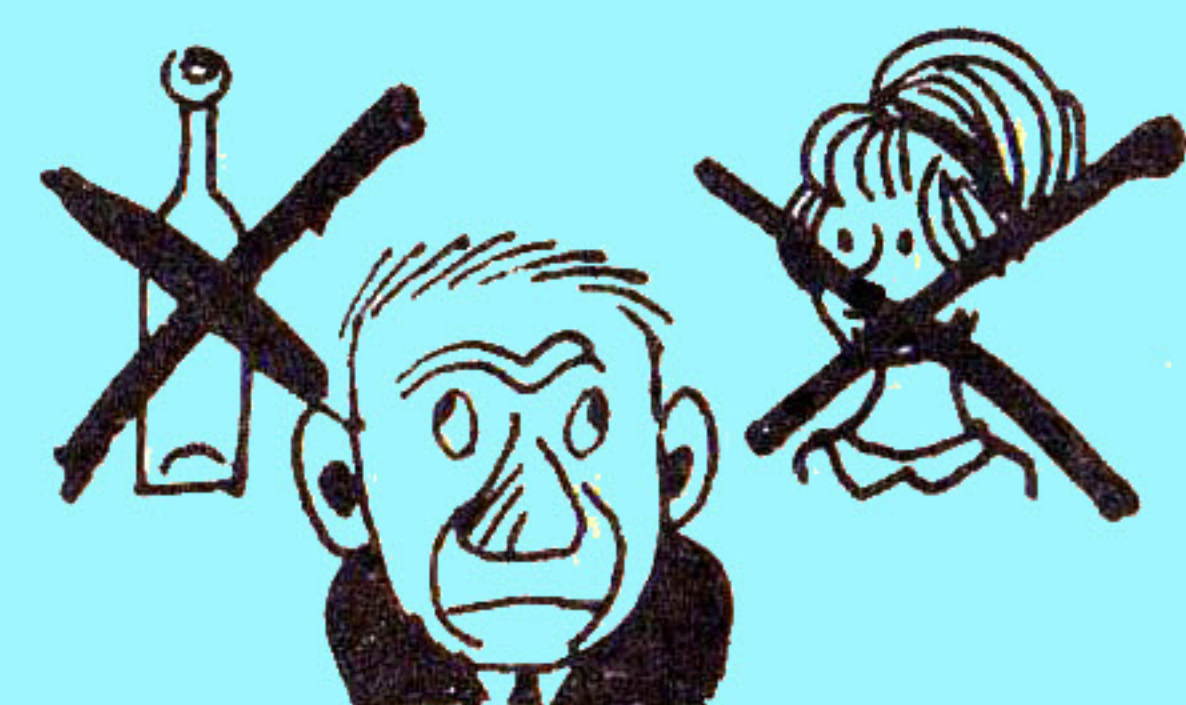
В. ЛІГОСТОВ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Житель м. Мелітополя Доценко В. Ю. спеціалізувався, як він сам писав, на «драп-маршах» і на пошуках «женин без дітей». Бо для чого діти, коли, мовляв, самому мало залишається жити.

Про це йшлося у фейлетоні «Епістолярна історія без будь-якої людської моралі», опублікованому в № 9 «Перця».

Секретар Мелітопольського міськкому партії В. Блаженков повідомив, що епістолярній історії покладено край. За п'янство, моральну розбещеність і порушення партійної та трудової дисципліни Доценка В. Ю. виключено з рядів КПРС.

Читайте „Україну“

Є така старезна байка: спустився янесь господарь-бог на грішну землю та й постунав проти ночі до одного чоловіка. Той дав йому притулок. Переночував всевишній, як годиться, а тоді й каже: так, мовляв, і так, я сам бог і за доброту твою хочу тобі віддячити. Проти, чого забажаєш.

Довго шкріб у потилиці чоловік і врешті надумав: «Оце, — мовив, — господи, здохла в мене ниньки корова, то нехай у мого сусіда Грицька теж здохне».

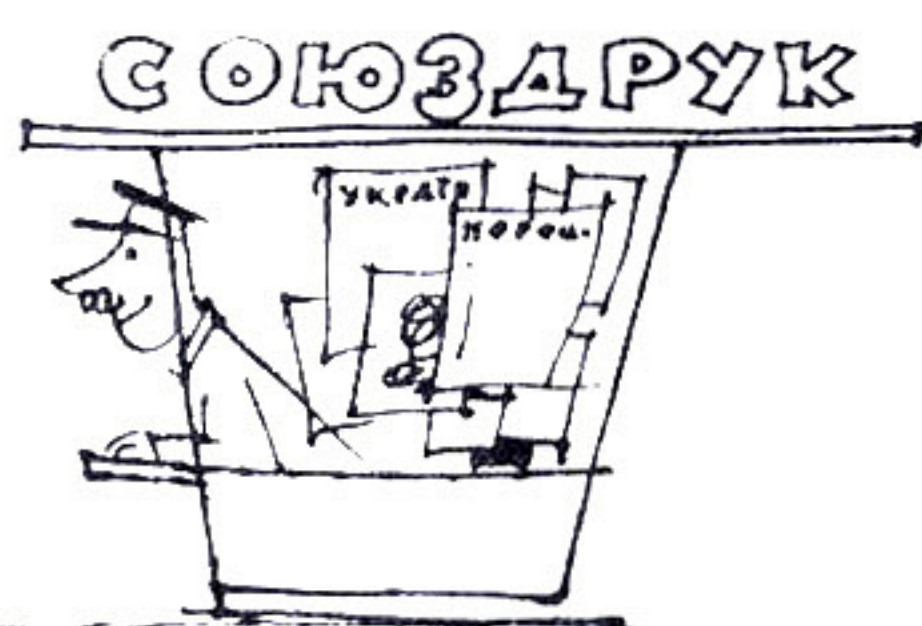
Всякі, як бачите, бувають сусіди!

Якби ж отаке сталося з нами, ми сказали б: «Господи, знаємо, що ти вже давно передплачуєш і справно читаєш «Перець», бо інакше занудився б серед янголів та праведників. Відтак щиро радимо: передплати ще й нашу сусідню «Україну». Матимеш щотижня гарний ілюстрований часопис, де, крім усього іншого, є й сторінки гумору, і сатиричний «Музей нечистої сили». Можемо побожитися, разом із пророками зачитаєте до дірок».

А на кінець додамо цілком серйозно: хай живе й множиться сусідський тираж — так само, як і наш!

Читач, рушай у добру путь
По шпальтах «України».
Пророком можеш ти не быть,
Та передплатником — повинен.

Сусіда «ПЕРЕЦЬ».

Перчанська кухня

ЮШКА БЕЗ ВОДИ

(Ніби й не кулінарна порада)

Щоб приготувати цю поживну страву, води не треба. З водою — то вже зовсім не те... Вода тільки зашкочить.

Пустого казана теж не треба — треба мати голову на плечах, інакше вийде не юшка з перцем, а щось таке, що й господи прости.

Без вогню — теж діло не вигорить. Треба, щоб був вогонь, який би людину на добрі діла запалював; треба, щоб людина проти усіляких неподобств синім вогнем дихала...

Для самої ж юшки треба яку-небудь дичину заповлювати — щось таке на мушку взяти, що диким в житті нашому виглядає.

Усе musíte добре переварити (знову ж таки — не в порожньому казанку), щоб сирим до людей не пішло, та добряче приправити перцем пекучим, і — маєте корисний, поживний харч!..

«Е-е, — скаже який-небудь Хома невірний, — усе то — байка!» — «Так, — відповімо йому, — байка, а вірніше — байки, а ще вірніше — не тільки байки, бо в новій книжці Петра Сліпчука «Юшка з перцем», опріч байок, ще й сатиричні мініатюри є. І все це — густо зварено, добре приперчено, і — без води (без літературної води, звичайно. Ну, хіба що якийсь там наперсток її знайдеться).

Коли ж отой Хома невірний скаже (а таке іноді трапляється), що байка — то вже не той харч, який нам потрібний, то ми порадимо йому прочитати Сліпчукову байку «До питання про Ослів». А в ній мовиться про те, що «Осел таки вхитрився байку прочитати». Видно, була вона про Осла, бо, прочитавши її, «обурився вухатий», мовляв, «все алегорії якісь, усе сатира...»

А закінчується так:

...Езопи розвелись! За витівки такі

Прогнати будяками,

Щоб казна-що там не верзли, —

Нам байкою не тикай, ми не діти!..

...Якби ж ото Осли

Ще вміли байку розуміти!

Той же, хто не тільки прочитати вхитряється, але й «вміє байку розуміти», знайде в байках П. Сліпчука чимало цікавого і поживного. Хоча б у таких, як «Батько й Син», «Мудрий Цап», «Віслук і Джерело», «Юшка з перцем», «Свиня й Рябо», «Потрібний звір», «Щира розмова», «Особливий талант», «Мишача слава»...

Та годі! Не можемо ж ми майже всього змісту книжки переписувати. Кажемо «майже», бо здається нам, що без таких байок, як «Оригінал», «Робот і Лежень», «Сірко і Правда» та дечого іншого «Юшка з перцем» була б ще смачніша. Врешті, в кожного свій смак, і грішно було б отут розпинатися, що саме в нас він — непогрішний. То ж ліпше буде, коли самі на себе покладетеся, та й розсмакуєте як, що і до чого.

А ми тільки скажемо, що, прочитавши книжку, побачите: байкар зачіпає своїм гострим пером не один бік життя — є в нього байки і на теми морально-етичні, і на побутові, і на літературно-мистецькі, і на... Словом, знову ж таки — самі побачите.

І ще ви переконаєтесь, що в батька автора «Юшки з перцем» не було б причини для такої розмови з сином, яку наш байкар описав у байці «Батько й Син».

Там один синочок заявив татусеві, що любить сатиру, ото ж і замислив удатися до байкарства.

А вийшло з цього ось що:

Старий всміхнувся, наморщив лоба:

— Це щоб камінням і в провалля геть,

Як того раба мудрого, Езопа?

Щоб нагла стріла смерть?

— А я не лізиму на вила:

Я де смішком, де ущипну,

Де туманцю піддам, — слизеньке обмину.

В умінні, Тату, сила!..

— Ота-ак! — В старого похололо на душі. —

То це такого ти дійшов уміння?

Та краще хай поб'ють камінням!

Ні, Синку, зовсім не пиши.

І ще ви переконаєтесь, що «Юшка з перцем» — харч справді корисний і потрібний не тільки для тих, кого треба від глупоти, черствості, нещирості, безхребетності, байдужості, зазнайства та інших вад лікувати — корисна та поживна і для хороших людей. На втіху та на здоров'я їм вона іде, бо ж сміх — це здоров'я.

Дмитро МОЛЯКЕВИЧ.

Р. С. І ще додамо: хороший смак засвідчили видавництво «Радянський письменник» та художник А. Арутюнянц. Видавцям «Юшка з перцем» припала до смаку, і вони пустили цю поживу духовну між люди, а художник із добрим смаком оздобив її.

Нові байки МИКИТИ ГОДОВАНЦЯ

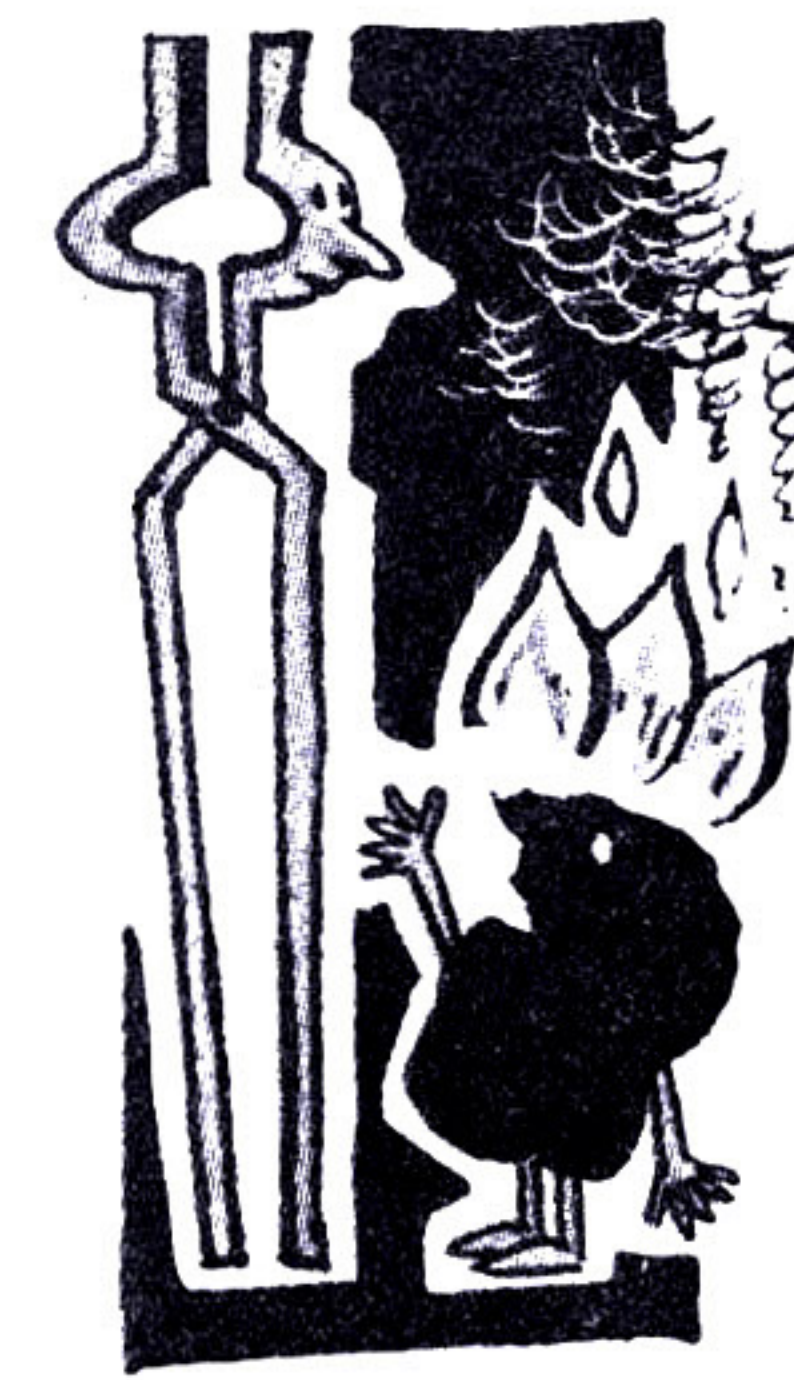

Дружній шарж
А. АРУТЮНЯНЦА.

У КУЗНІ СЕРЕД НОЧІ

Вночі у кузні вогник тлів.
Світилося Вугілля тьмяним оком.
Угледівши Ковальські Кліщі ненароком,
Вугілля мовило: — Любимчик Ковалів!
Коли іскрюся я й димлю,
Ти лізеш у вогонь: — «Люблю! Люблю!»
А зараз бачу: ти не друг мені,
Твоє кохання тихо вмерло,
Тобі лише б погрітися в огні?!
Без мене б вас життя затерло!..
— Не хвастайся! — крізь сміх
Вугіллю відказав Ковальський Міх:
— А хто тобі дає повітря животворне?
Без мене ти холодне й чорне!

Вугілля — сила! Що там говорить?!
Але в житті частенько так буває:
Та сила гріє і горить,
Коли його живе повітря піддуває.

ФІЛОСОФ

В овечій шкурі Вовк пробравсь в отару.

Прошивсь з отарою в кошару
(Там не одне крутилося ярча),
Заліг в куточку тихача.

Донюхавсь сторож — Пес завзятий,
Та оступивсь Баран рогатий:
— Замовкни! В нас, овець,
Тепер мета

Свята:

Не треба ворога стирати нанівець, —
Змінити слід його натуру!

Дивись: одяг вже нашу шкуру,
Вже скоро бекати почне.

Любов'ю, м'ясом, добрим словом

Ми змінимо його обов'язково!

Йди спати! Послухайся мене! —

— Баран говорить — що робити буду? —

...Від Барана — філософа-небоги —

Лишилися ноги й роги.

Велика сила добре слово,
Але воно не для Вовчати злого.

ЛЕВ УМИРАЄ

Вмирає Лев. Навколо мертва тиша.

Шепочуться тривожно дерева.

Обачно шарудить ляклива Миша.

Під вітром шелестить трава...

Лев то здригне, то раптом встане,

То грізно зареве,

Аж никне все живе,

То тьмяними очима тоскно гляне,

Немов шукає співчуття...

Лис з-за куца, мов злодій визирає,

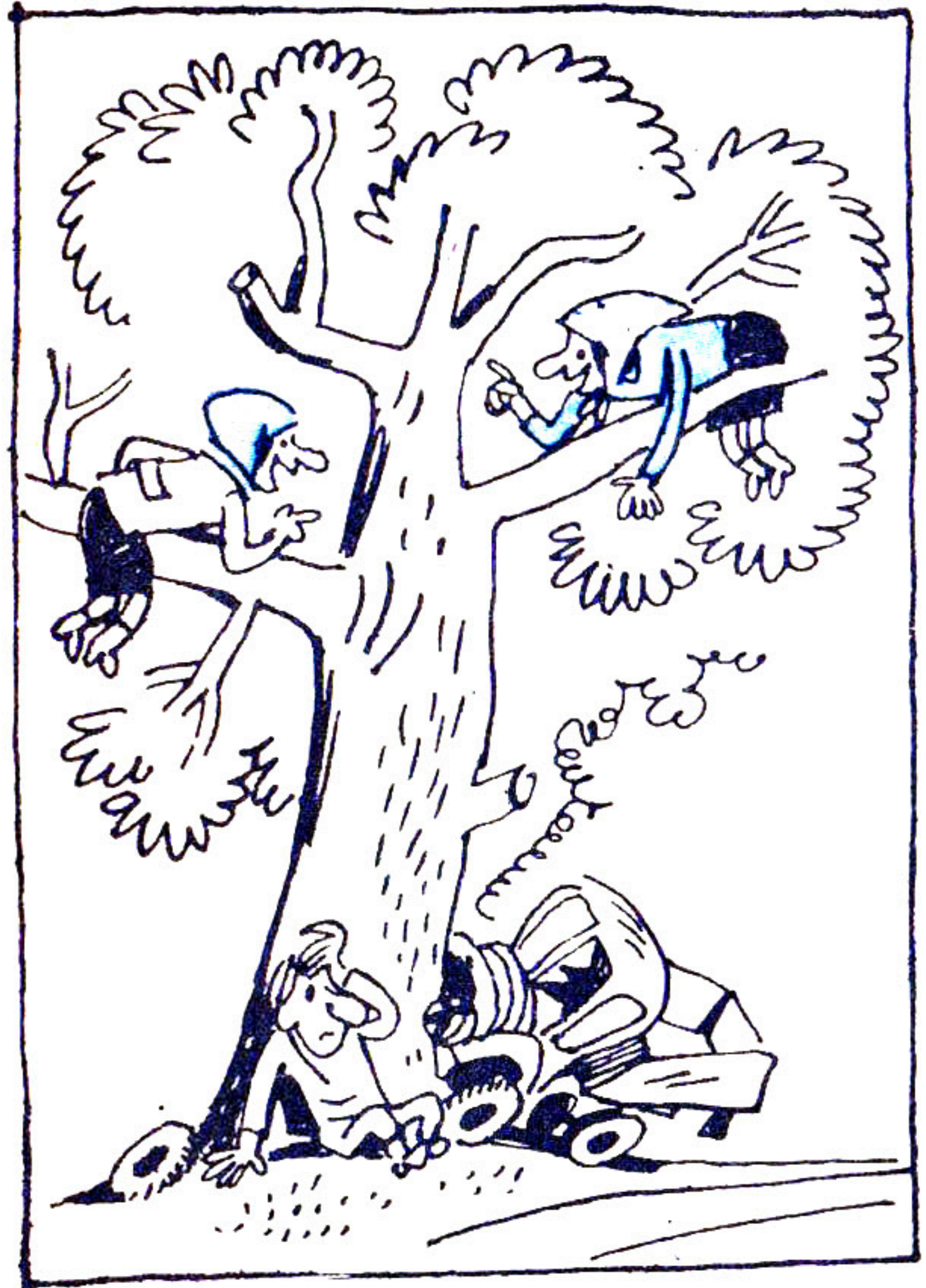
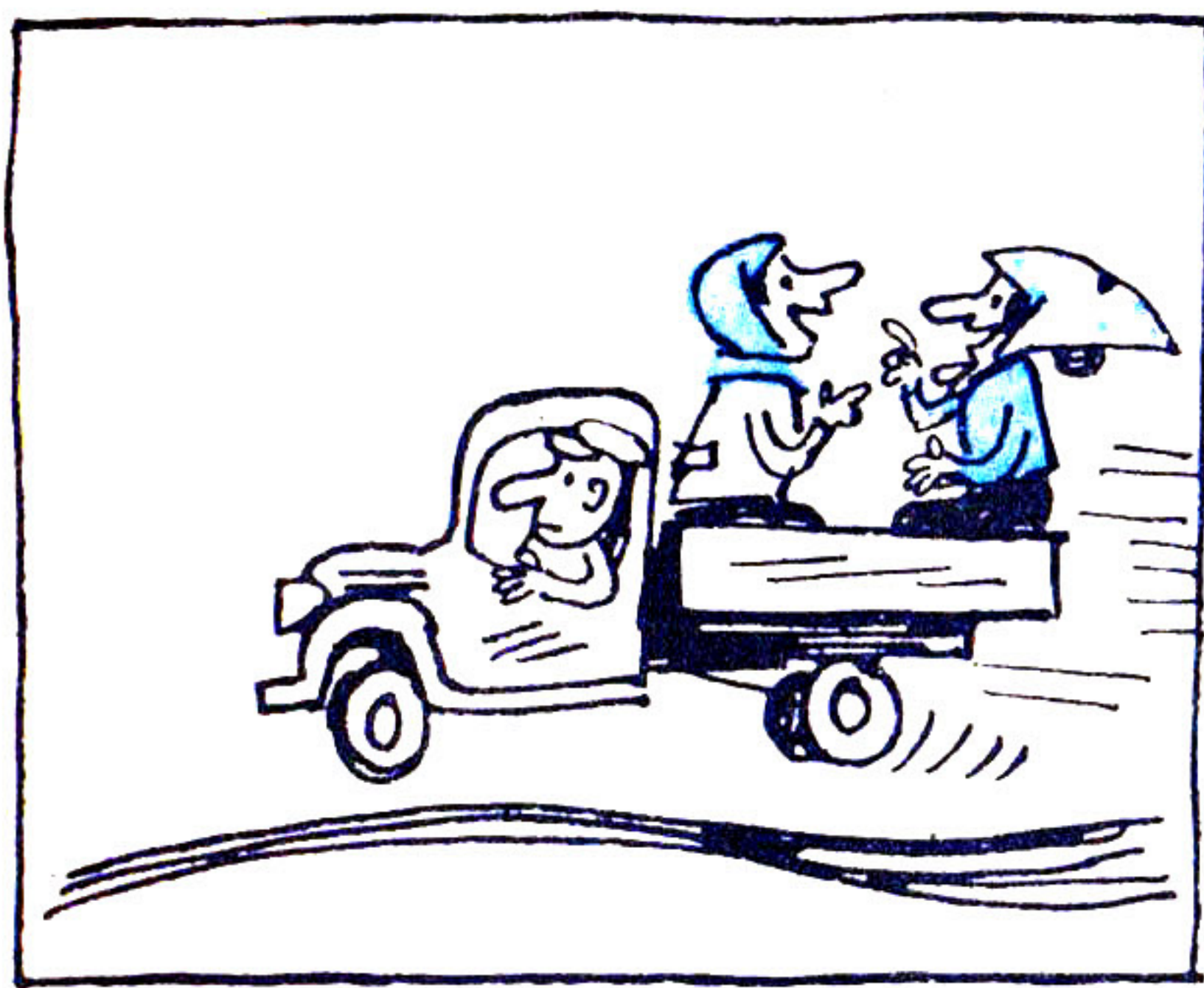
В очах лиха усмішка грає:

— Ага, злякався за життя?!
А хто, лихий, роздер мою дружину любу?
І з мене ледь не зняв лисночу шубу?..

З'явився Вовк: — Чого пан Лев хотять?
Водички? М'яса? Крові?
— Мені б... — ледь губи тріпотять: —
Хоча б... краплиночку... любові...
— Ге-ге! Про це слід думати не тепер,
Коли стриваєш смерть лукаву, —
Тоді, коли усіх по черзі дер,
Безмежну мавши силу й славу!

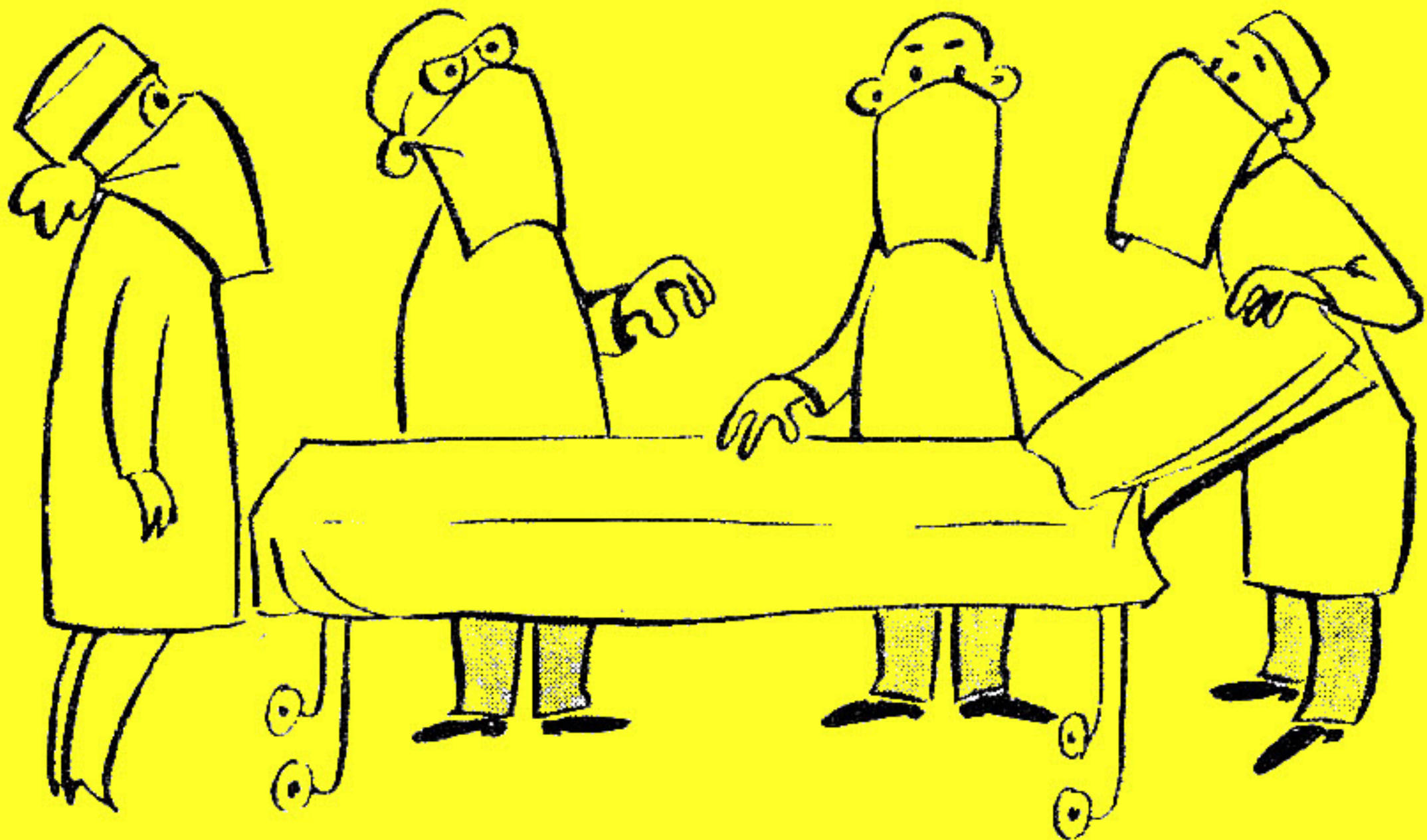
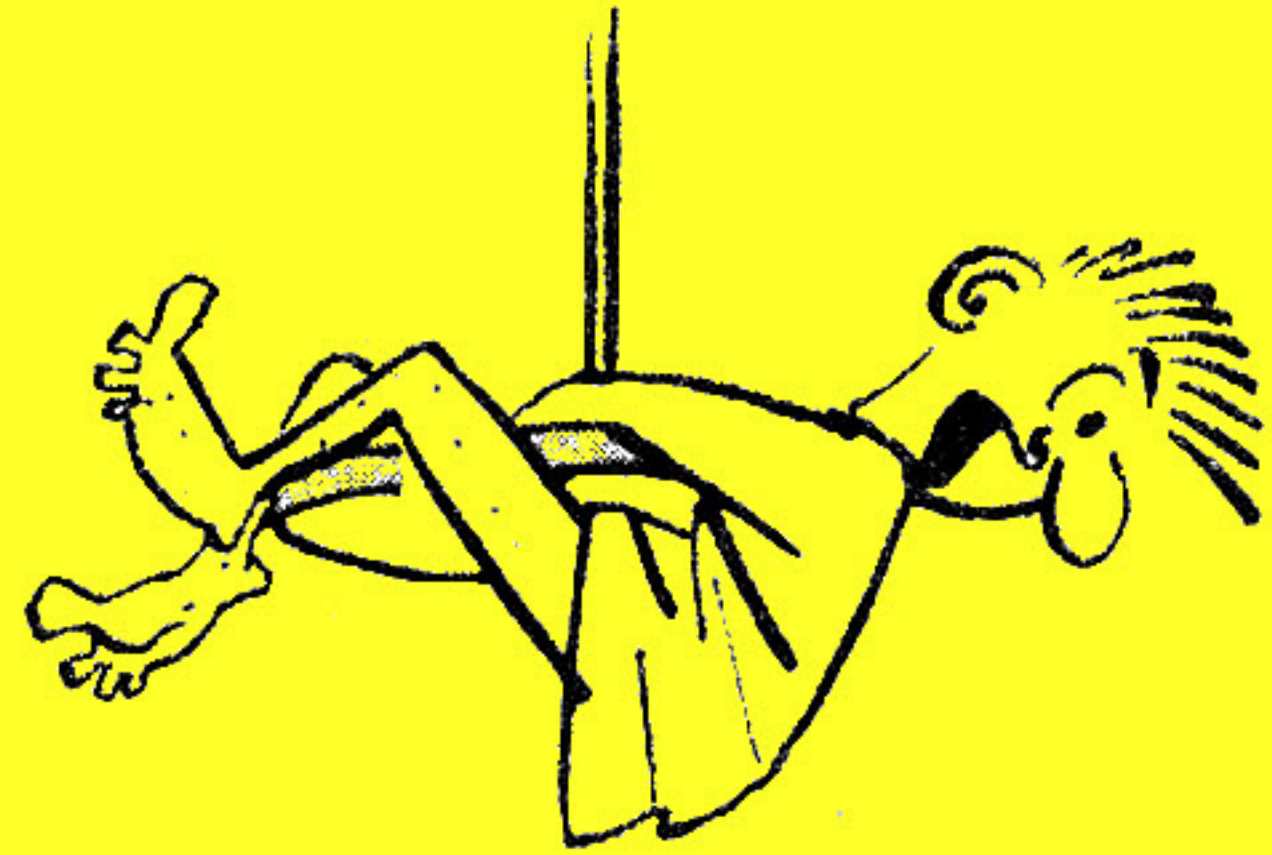

Без слів.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

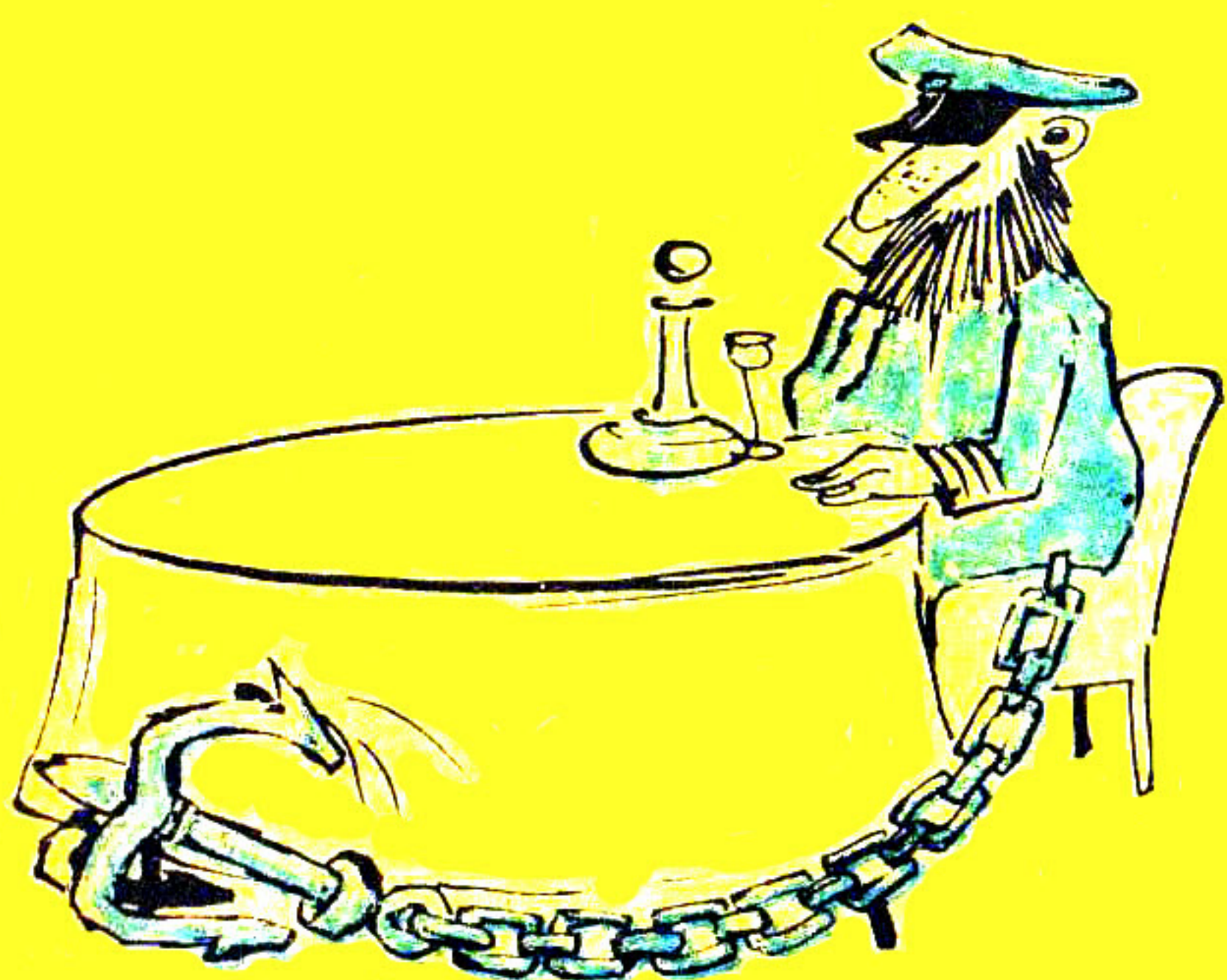
— Ма-мо!!!

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

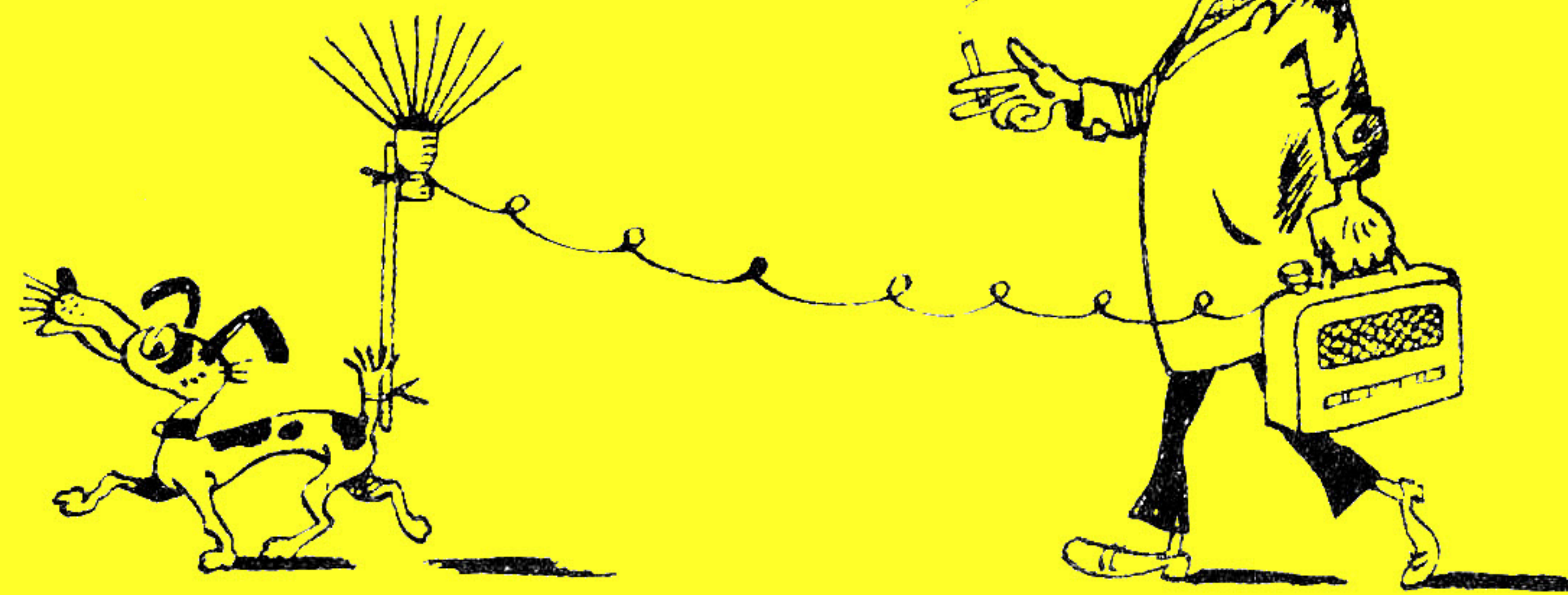

— А мені п'явки не допомагають.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

Без слів.

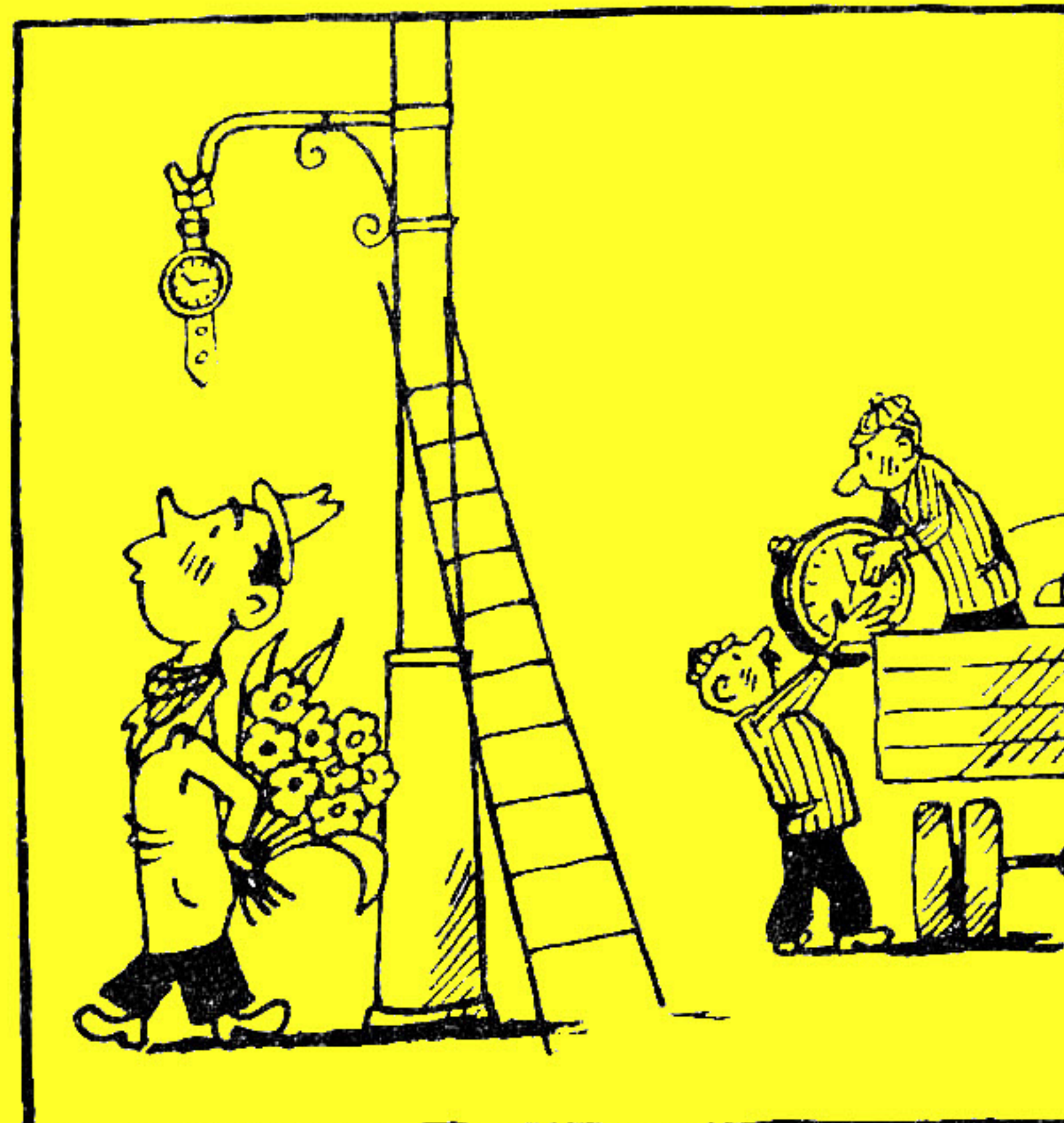
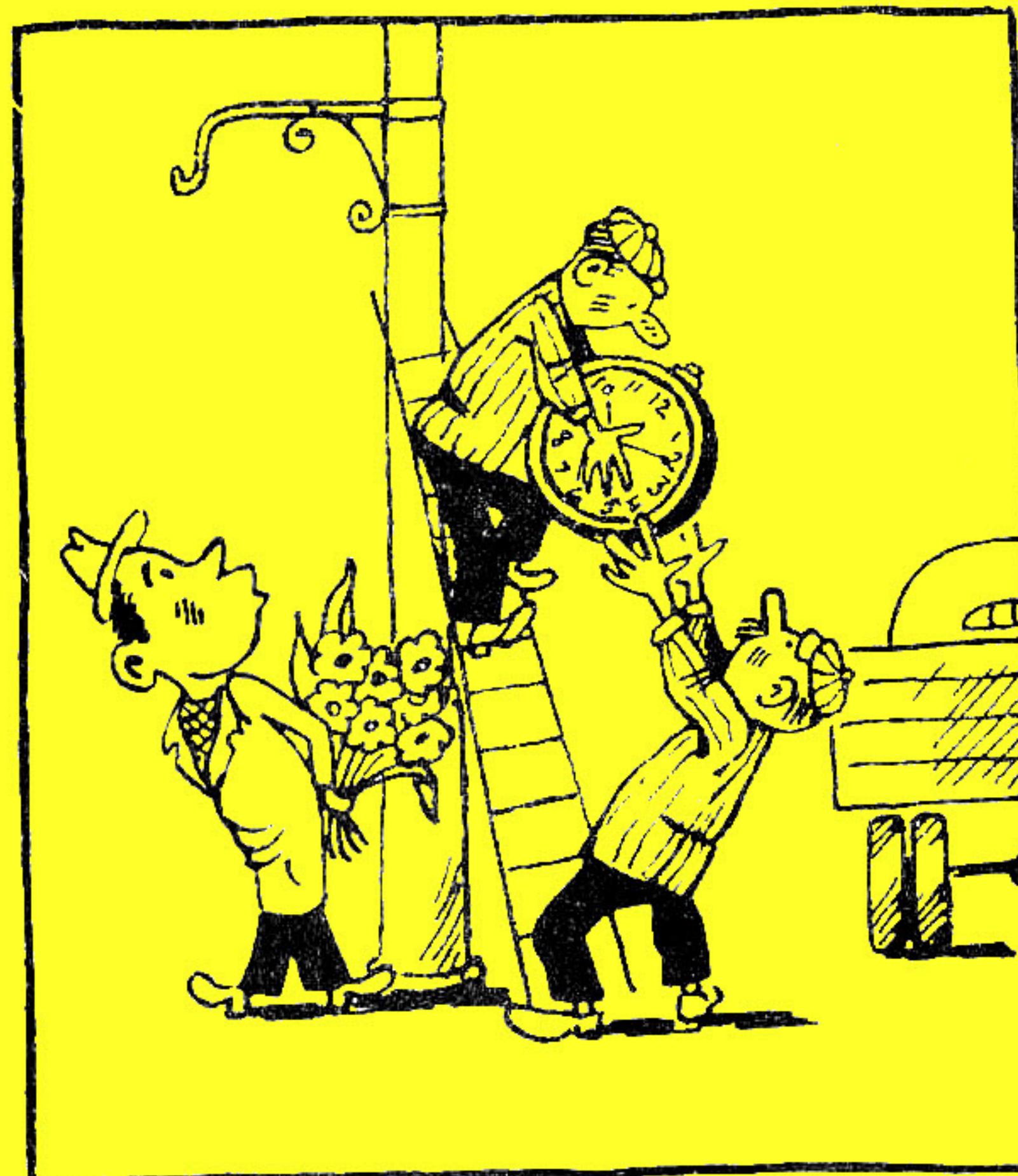
Без слів.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Зупиніться, що ви робите?!

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

Без слів.

НЕ ВІР ОЧАМ СВОЇМ

Тальнівська районна газета «Колос» (Черкаська область) на практиці довела життєвість афоризмів Козьми Пруткова. За основу взято крилатий афоризм: «Якщо на клітці слона прочитаєш напис «буйвол», не вір очам своїм».

12 серпня читачі «Колоса» теж не вірили очам своїм, коли познайомились з підтекстовкою до єдиного на першій сторінці фото.

«З кожним роком ще красивішою стає столиця Радянської України — Київ» — говориться у підтекстовці. Далі пояснюється, що бригада монтажників закінчує у Дарниці монтаж 9-го поверху житлового будинку на 206 квартир.

Але де ж той будинок? Адже на знімку чітко зображені колгоспні ферми, два трактори та нузов автотрактори з силосною масою.

Все це можна було б прийняти за жарт, якби знімок вмістили у куточку розваг і не напередодні Дня будівельника.

Видно, працівники редакції не врахували життєвості ще однієї крилатої фрази: «Сім раз відміряй, а раз відріж»?

ОБІЦЯНКА

Кричить мати на Марічку:
— Знову маєш одиничку?
— Обіцяю я вам, нене,
Завтра двійка буде в мене!

ПАВЛОВА ЗБІРКА

Зрадів Павло, бо видав збірку.
Поетом став Швидкий Павло.
Не плакав автор збірки гірко,
Хоч покупців і не було.

Лиш пацюкам
подай таких
збірок,—

Вони їх
«зачитають» до дірок.

Іван МАЗУР.

Сел. «Большевик»
Магаданської області (РРФСР)

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

☆ «Зроби сам» — у замітці під такою назвою («Перець» № 11) порушувалось питання про те, що на Київщині ніде не можна купити етажерку.

Як повідомив заступник міністра лісової, целюлозно-паперової і деревообробної промисловості т. Ситник, в 1967 році випуск етажерок збільшено. Передбачається розширення виробництва етажерок і в наступному році.

☆ Передплатник Перця т. Макаренко (сел. Борова Фастівського району) поскаржився редакції на те, що йому нерегулярно доставляють журнал.

Після втручання Перця начальник відділу розповсюдження преси Київського обласного управління зв'язку т. Смирнова повідомила, що журнал не доставлявся передплатнику з вини відділу доставки Фастівського вузла зв'язку. Нині усі номери журналу т. Макаренку вручено, а на винних накладено стягнення.

☆ Колгоспники колгоспу «Жовтень» Лугинського району Житомирської області написали редакції листа про махінації комірника колгоспу Шишука А. А.

Заступник начальника обласного управління сільського господарства т. Лось повідомив, що перевіркою на місці усі факти, вказані у листі, ствердились.

За допущені зловживання Шишука з посади комірника знято та покарано в партійному порядку.

Премії «Перця»

«Перець» відзначає,

«Перець» преміює,

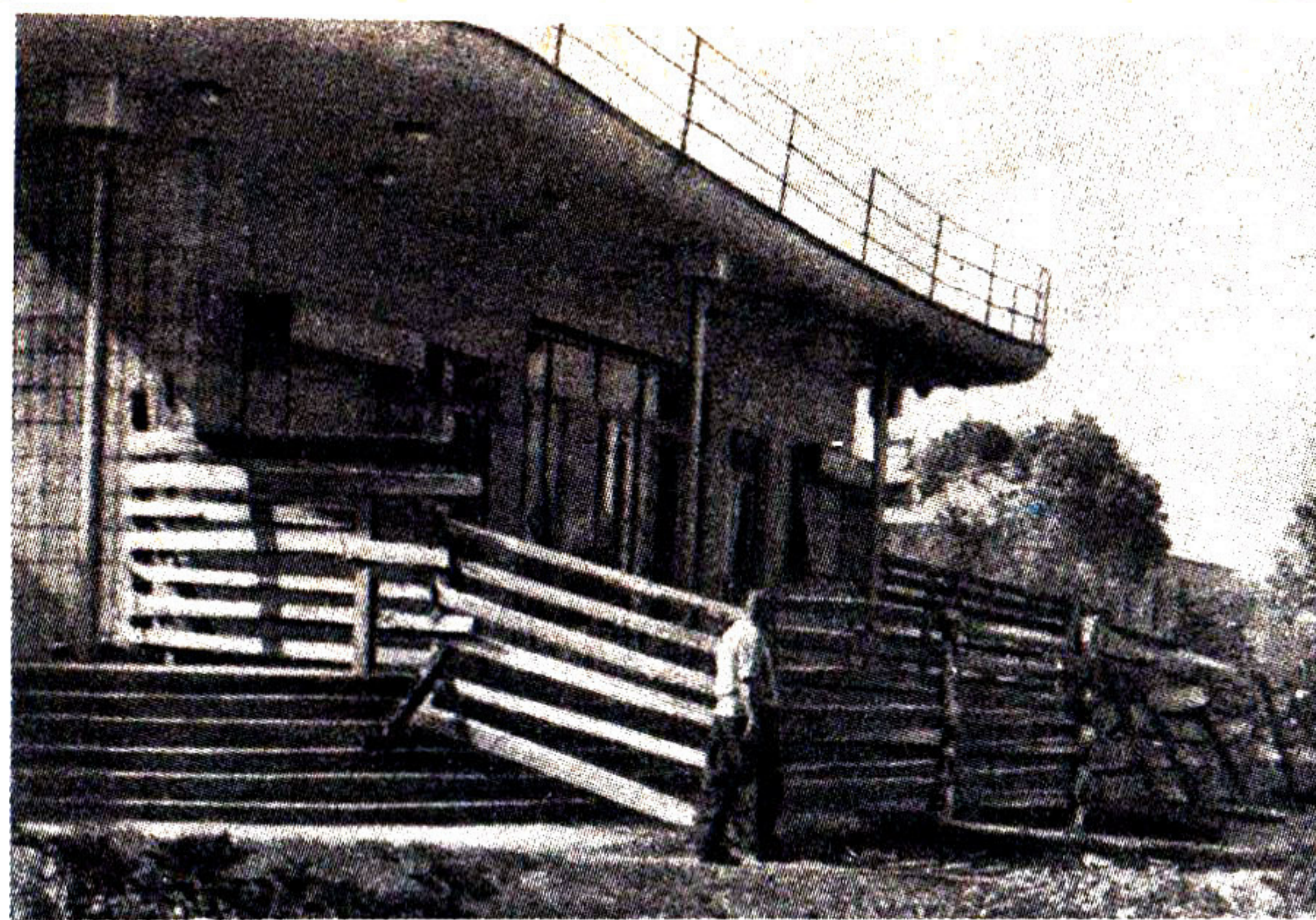
«Перець» нагороджує тих, хто найкраще організовує його передплату.

За краще розповсюдження нашого журналу в 1967 році редакція «Перця» преміювала іменними грамотами таких начальників обласних відділів «Союздруку»:

ДЖЕНЧАКОВА Т. Т. — Донецька обл.
 ЗАРУДІЯ С. О. — Вінницька обл.
 КУШНЕРУКА Т. О. — Полтавська обл.
 МІЩЕНКА О. Н. — Черкаська обл.
 СЛАТВИЦЬКОГО О. Я. — Чернігівська обл.
 СМІРНОВУ Т. Л. — Київська обл.

Велика група працівників зв'язку і громадських розповсюджувачів преси нагороджена Грамотами «Перця».

Цінні подарунки, Грамоти чекають тих працівників зв'язку і громадських розповсюджувачів преси республіки, які найкраще забезпечать передплату «Перця» на 1968 рік!

Шановні телеглядачі! Сьогоднішню нашу телепередачу ми ведемо з міста Хорола. Перед вами — хорольський широкоекранний кінотеатр разом із непередбаченою жодним проектом дощаною прибудовою.

Кінотеатр новий — тільки минулого року його відкрили. Прибудова огорожа ще новіша — тільки цього року нею вхід до кінотеатру закрито. Це — не архітектурна надмірність, а життєва необхідність, бо козирок кінотеатру так і тягнеться комусь-небудь на голову ухнути.

Отой чоловік, спину якого ви бачите на нашому екрані, — не начальник Миргородської пересувної мехколони № 2 О. Д. Зволінський. Це рядовий хоралець. О. Д. Зволінський стояв би спиною до кінотеатру, бо йому нема до того діла, що зліплений за п'ять років його підопічними кінотеатр уже через рік почав репатися. Навіть ремонтувати не хоче.

На цьому ми кінчаємо нашу передачу. До побачення, шановні телеглядачі. До наступного телебачення!

Луганський
Телевізор

Порадь, будь ласка, як вилікувати працівників Новоселицького районного вузла зв'язку. Ще торік їм геть позакладало вуха і відібрало мову. Жителі нашого села Щербинці зверталися до них і поодиночі, і гуртом — дарма! Тільки руками розводять і — ні пари з уст.

Але та хвороба має цікаву особливість. Як тільки настає час вносити нам абонементну плату за «радіоточки», до новоселицьких зв'язківців мова відразу повертається. Дуже балакучі стають: нагадують, щоб вчасно вносили гроші.

А от нашим радіодинамікам, на жаль, заціпило надійно. Другий рік мовчать.

В. КИЦЕН.

Чернівецька область.

ГРОШІ!

Чи відомо тобі, що садівники України цього року виростили такі яблука, від яких у друзки розлітаються «яблукорізки»?

Можливо, не всі сорти «яблукорізок» такі, але «яблукорізка» І сорту, що її випускає Харцизький завод ковкого чавуну, після 5-го яблука розлітається на дрібненькі шматочки.

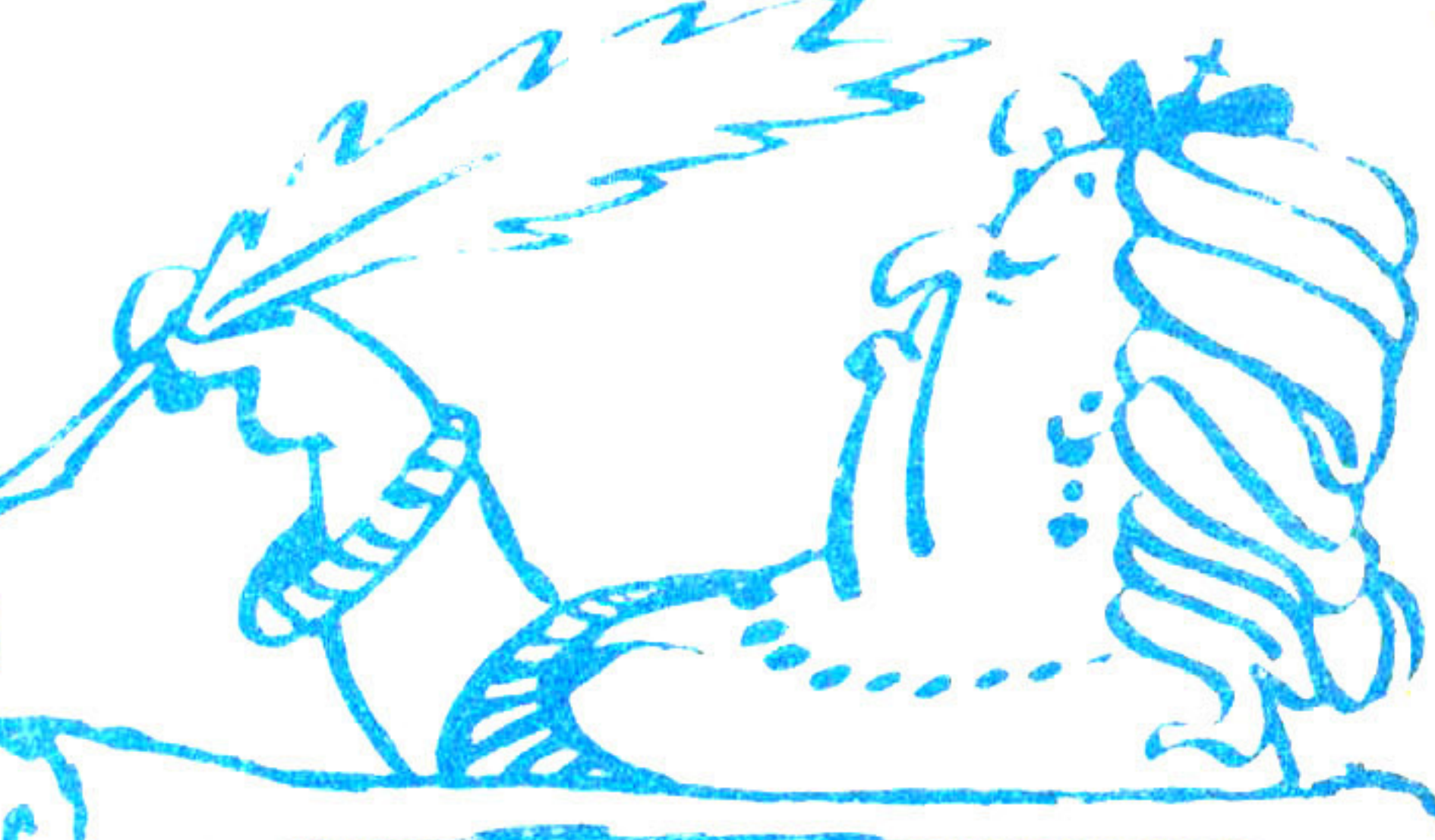
Перче, кинь клич садоводам України: нехай мають совість і вирощують яблука осінніх сортів більш ніжні, принаймні, такі, щоб харцизькі «яблукорізки» від тих яблук не розсипались.

В. КУХТИРЦЕВ,
головний бухгалтер
колгоспу імені Калініна.

Біловодський район
Луганської області.

ДАВУЖЕ

ПЕРЧЕ!

Світовий рекорд по безграмотності належить імператриці Катерині II. Вона в слові з трьох літер «ещє» — зробила чотири помилки, написавши «іс-чо». Цей рекорд не побитий і по сьогодні. Але недавно на нього був зроблений замах нашими земляками і сучасниками з с. Лебедівки Києво-Святошинського району.

Вони на величезному транспаранті величезними літерами написали:

«Громадяне!
Будьте обережні
в лісу з вогнем.
Ліс — наш багатство».

Як бачиш, Перче, тут лише шість помилок у восьми словах. Словом, до побиття царського рекорду лебедівським грамотіям ще далекувато. Але вже сьогодні їх можна вітати з небияким досягненням і побажати ще більших успіхів.

А. ПАЛЬОХА,
А. ТРИГУБ.

Київська область.

Не вір приказці «Згода будує, а незгода руйнує». Бо Золочівська райспоживспілка Харківської області дійшла згоди з Харківським трестом «Сільгоспбуд», що той буде райунівермаг будувати. Навіть угоду було підписано. Сам керуючий трестом С. М. Іванович до неї руку приклав. Пересувна механізована колона, де начальником І. В. Бугрим, також на мишачу долю зусиль приклала. Розквасили і залишили. А тепер нічії руки до тієї будови не доходять. Руйнується і те, що розпочато.

То ми вже, Перче, думаємо таке: краще, щоб у нас з тим трестом незгода була.

А. ШАПОВАЛ,
інструктор Золочівської райспоживспілки.
Харківська область.

Чергове засідання правління Клубу губителів природи по прийому нових членів проходило по-діловому. Було відзначено, що секції рибоморів-хіміків та рибогубів-фізиків дещо пожвавили свою роботу.

За стійкість позицій в справі хімічного знищення риби та іншої водної живності позачергово було прийнято до клубу дирекцію Ковельського маслосирзаводу (Ровенська область). Незважаючи на виступи районної газети, з Ковельського маслосирзаводу регу-

лярно надходять у річку Турію такі концентровані води, від яких жодна риба, жоден рак прочатися не можуть.

Голова колгоспу ім. Руднева Надвірнянського району Івано-Франківської області Д. М. Черненко експериментально довів, що риба у ставках і водоймищах не переносить аміачних вод. Протягом десяти кілометрів від села отруїв усе живе в ставках та річках, випустивши аміачні води.

Але найбільший інтерес викликав досвід чергового електрика водозливної станції на річці Брагінка (Чорнобильський район Київської області) Дмитра Чорного.

Озброєний передовими досягненнями науки і техніки, Дмитро Чорний занурив у річку шість оголених проводів, ввімкнув струм і на протязі доброї чверті кілометра на воду сплило все живе.

Зважаючи на те, що Дмитро Чорний вивабрав з води (попередньо вимкнувши струм) лише крупну рибу, а дрібну залишив гнити у річці, правління Клубу губителів природи визначило за доцільне прийняти його до Клубу позачергово.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія:
М. БІЛКУН, К. ЗАРУБА, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ,
О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції журналу «Перець»,
видавництва і комбінату друку
«Радянська Україна»: Київ-47,
Брест-Литовський проспект, 94.
Тел. Г-18-2-12, Г-18-3-46, Г-18-3-79
Журнал «Перець» № 21 (775)
(на українському мові).

Підписано до друку 19. X. 1967 р.
Папір 70×108¹/₈=0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 38235. Зам. 05112. Тираж 1 150 000 прим.

Голдуотер: — Чесне республіканське, вони в мене все списали.